

Lahden kaupunki

Lahden seudun ympäristölautakunta

26.05.2015

§ 34

Ympäristölupa, Jani ja Jorma Hietala, kivenlouhinta ja murskaus, Immilän kylä, tila Hietalanharju (kiinteistötunnus 532-403-1-120), Nastola

D/2484/11.01.00.01/2014

Perusteluosa

Jani ja Jorma Hietala ovat jättäneet Lahden seudun ympäristölautakunnalle ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisen lupahakemuksen kallion louhinnan sekä louheen ja soran murskaukselle Nastolan kunnan Immilän kylässä tilalla Hietalanharju RN:o 532-403-1-120. Kiinteistön omistavat Jorma ja Jani Hietala. Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaiseksi tuleamista.

Hakemusasiakirjat ovat nähtävinä Lahden seudun ympäristölautakunnan kokouksessa.

HAKIJA

Jani ja Jorma Hietala, Heinolantie 1210, 16160 Okkeri

Yhteyshenkilö:

Jorma Hietala

Heinolantie 1210

16160 Okkeri

puh. 0400 169 991

LAITOS / TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupaa haetaan kallion louhinnalle, louheen sekä soran murskaukselle. Toimintaan liittyy myös muualta tuotavan kiviaineksen murskaus. Kohde sijaitsee Nastolan kunnan Immilän kylässä tilalla Hietalanharju, kiinteistörekisteritunnus 532-403-1-120.

Hankealue sijaitsee noin 9 km päässä Nastolan kuntakeskuksesta. Lähimpään mahdollisesti häiriintyvään kiinteistöön on matkaa yli 500 metriä. Ottoalueen pinta-ala on 3,7 ha.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Siirrettävä murskaamo, joka toimii yli 50 päivää vuodessa, on ympäristölupavelvollinen ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan

7 e mukaan.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n kohdan 7 b) mukaan.

ASIAN VIREILLE TULO JA HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakemus on tullut vireille Lahden seudun ympäristölautakunnalle 18.7.2014. Hakemusta on täydennetty 6.10.2014, 21.10.2014, 22.10.2014, 23.10.2014 ja 2.4.2015 pohjavesiselvityksellä.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA ALUETTA KOSKEVAT LUVAT JA SUUNNITELMAT

Alueella ei ole asemakaavaa, eikä yleiskaavaa. Maankuntakaavassa 2006 alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi.

Kiinteistöllä Hietalanharju on Nastolan ympäristölautakunnan vuonna 2005 myöntämä, voimassa oleva maa-ainestenottolupa soran ja hiekan ottamiseen. Luvan voimassaolo päättyy syksyllä 2015. Uusi maa-ainestenottohakemus on vireillä.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Laitos sijaitsee haja-asutusalueella, soranottoalueella. Ympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista.

Hakemuksen mukaan ottoalue ja sen lähiympäristö on maastonmuodostukseltaan ja korkeussuhteiltaan vaihtelevaa. Maisemallisesti alue ei merkittävästi erotu ympäristöstään. Lähin asuinrakennus on itään noin 580 metrin etäisyydellä ottoalueen reunasta. Lähin luonnonsuojelualue, Aarnihaan luonnonsuojelualue sijaitsee ottoalueen reunalta itään noin 500 metrin etäisyydellä. Kyseinen LS-alue on yksityinen luonnonsuojelualue, jonka suojeluarvoista ei hakijalla ole tietoa. Lähin koulu sijaitsee 7,2 km etäisyydellä Nastolan Uudessakylässä ja lähin sairaala/hoitolaitos 9,7 km etäisyydellä Nastolassa.

litin kunnan rajaan, idän suuntaan on matkaa noin 4,2 km. Heinolan kaupungin rajaan, luoteen suuntaan on matkaa noin 8,8 km.

Lähimmät vesistöt ja etäisyydet niihin:

- Halkokorvenjoki, idänsuuntaan 100 metriä
- Ruuhijärvi, lännensuuntaan 1,9 km
- Arrajärvi, kaakonsuuntaan 2,2 km
- Sylvöjärvi, etelänsuuntaan 2,4 km

Alueella on edellisen maa-ainesluvan hakuprosessin yhteydessä

vuonna 2005 tehty luontoselvitys, jonka mukaan alueelta ei löydy suojeltavia luonnonsuojelullisia arvoja.

Alueelle on Geo-Hydro Oy tehnyt pohjavesiselvityksen maaliskuussa 2015. Geo-Hydro Oy:n pohjavesiasiantuntijana on toiminut fil.tri Lauri Pönkkä. Muodostuma on kalliosydäminen harjuselänne. Alueella kairattiin 5 pisteessä ja asennettiin 2 kpl NS 32 pohjavesiputkea. Pohjaveden pinta vaaittiin kaivosta ja putkista. Itäpuolisen rinteeseen juurella olevassa kaivossa oli vesipinta 9.3.2015 tasolla +75,33. Ylempänä rinteellä oleva putki 2 oli kuiva. Pisteessä 2 on pinnalla silttiä 5,8 m. Sen alla on soraa pari metriä. Putken kärki on kalliossa ja tasossa +78,98. Myöskään pisteissä 1 ja 5 ei tavattu pohjaveden pintaa. Pohjaveden virtaussuunta on Halkokorvenojaan päin. Harjuaines on hyvin vettäjohtavaa, joten alueella satanut vesi valuu kallion pintaa pitkin alaspäin, ja varsinainen pohjaveden pinta on siksi alhaalla.

Harjanteen itäpuolella on pohjavesi alimman ottotason + 80.00 alapuolella.

Hiekka ja sora pystyvät imemään koko kuoppa-alueelle satavan veden, joten mitään ylijuuksutusta ei tarvita. Hiekka ja sora otetaan 1-2 m alemmaksi kuin alin kallion ottotaso.

Pisteet 4 ja 3 ovat naapurin puolella. Pisteessä 4 on 1,6 m humusta ja silttiä. Siltin alla on 0,3 m soraa, jossa vesi liikkuu. Kairaus päättyi kallioon. Pohjavesi on tasossa +105,99. Virtaussuunta on pohjoiseen. Pisteessä 3 tuli kallio vastaan 2,2 m syvyydellä maanpinnasta. Ei pohjavettä. Ottoalueen ja lännessä olevan suon välinen mäki on kalliosydäminen.

Soran ja kallion otto ei tule vaikuttamaan haitallisesti ympäristön pohjavesiolosuhteisiin, eikä siten esimerkiksi metsän kasvuun, tai suon kasvustoon.

Nastolan kunnan ja Päijät-Hämeen alueen pohjavesialueet on päivitetty viimeksi POSKI hankkeen yhteydessä. Hankkeen aineistossa on todettu, että Iso Kosenvuoren III luokan pohjavesialue on kahdelle kallioiselle mäelle kerrostunut, kahdesta eri muodostumisalueesta koostuva pieni pohjois-eteläsuuntainen pitkittäisharju Nastolan itäosassa. Pohjavesialueen pinta-ala on 1,03 km², muodostumisalueen pinta-ala on 0,55 km² ja alueella arvioitu muodostuvan pohjavettä 260 m³/d.

Kallioalueet jakavat Iso-Kosenvuoren pohjavesialueen pieniksi valuma-alueiksi. Alueella muodostuvat pohjavedet purkautuvat useasta kohdasta, jolloin yhdestä pisteestä ei saada käyttöön pohjavettä yli 100 m³/d. Pohjavesialueen merkitys yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta on siten vähäinen ja se poistetaan

pohjavesialueluokituksesta.

Ottamistoiminnan yhteydessä ei ole tähän mennessä havaittu pohjavettä.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Alueella tulee olemaan yleisesti käytössä olevaa seulonta-, lajittelu-, murskaus-, kaivuu-, rikotus- ja kuormauskalustoa sekä satunnaisesti kiviaineksen kuljettamiseen käytettävää kuljetuskalustoa ja louhinnan yhteydessä käytettävää porauskalustoa. Murskaimet ovat siirrettäviä, tela- tai pyöräalustaisia ja niiden sijoittuminen alueella tulee vaihtelevaan kulloisenkin ottotilanteen mukaan, joten kiinteää sijoituspaikka murskaimelle ei tämän hakemuksen yhteydessä esitetä.

Tuotantoaikataulujen mukaisesti alueelle sijoittuu 1-2 kpl poravaunuja, 1 kpl rikotuskoneita, 1-2 kpl kolmi- tai kaksivaiheisia pyörä- ja/tai tela-alustaisia murskauslaitoksia, 1-4 kpl pyöräkuormaajia, 1-10 kpl kuorma-autoja tuotteiden kuljettamiseen asiakkaalle.

Toiminta-ajoiksi esitetään seuraavia aikoja. Laitos toimii ympärivuoden.

Työvaihe	Keskimääräinen toiminta-aika (tuntia/vuosi)	Toiminta-aika, arkisin
Murskaus	2500	7.00-22.00 ma-pe, ympärivuoden markkinatilanteen mukaan
Poraaminen		7.00-20.00 ma-pe
Rikotus		7.00-20.00 ma-pe
Räjättyminen		7.00-18.00 ma-pe
Kuormaaminen ja kuljetus		7.00-22.00 ma-pe, ympärivuoden, viikonloppuisin 7.00-18.00, satunnaisesti arkipäivinä öisin

Raaka-aineet, polttoaineet, kemikaalit ja niiden varastointi

Seuraavassa taulukossa on esitetty tuotannossa käytettävien raaka-aineiden kulutus:

Raaka-aine	Kulutus (tonnia tai m ³ /vuosi)		Varastointipaikka
	Keskimääräinen	Maksimi	
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	50 000 t	75 000 t	Ottoalueella
Muualta tuotava kiviaines	5000 t	10 000 t	Ottoalueella
Moottori-polttoöljy	50 m ³	100 m ³	Lukittu kontti ottoalueella, kaksoisvaippa säiliö ja ylitäytönesto
Öljyt		0,5 m ³	Lukittu kontti
Voiteluaineet		0,5 m ³	Lukittu kontti
Räjähdyks-aineet	10 t	20 t	
Vesi	200 m ³	500 m ³	

Vesi otetaan Halkokorvenjoesta tarpeen mukaan pumppaamalla.

Polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, yhteensä alle 10 m³. Säiliöissä on ylitäytön esto ja sijainti lukitussa kontissa. Polttoainekontti siirtyy tarpeen ja tilanteen mukaan ottoalueen sisällä. Alueella ei ole varsinaista tukitoiminta-aluetta.

Valmiin tuotteen varastointiaika on maksimissaan yksi vuosi. Varastokasojen pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla ja kasat pyritään sijoittamaan siten, että ne estävät pölyn ja melun leviämistä lähiympäristöön.

Energian käyttö

Sähkö tuotetaan aggregaatilla.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt ilmaan

Louhinta, kuormaus, kaivuu ja murskaustoiminnassa käytettävien koneiden ja laitteiden polttoaineena käytetään vähärikkistä kevyttä polttoöljyä.

Päästökomponentti	Päästö t/a
Hiukkaset	maks. 1 t
Typen oksidit NO _x	3 t
Rikkioksidi SO ₂	
Hiilidioksidi CO ₂	150 t

Melu- ja pölyhaitat sekä tärinä

Maa-ainesten oton ympäristövaikutukset ovat vähäisiä, käytännössä vaikutukset rajoittuvat melu ja pölypäästöihin, sekä vähäisessä määrin tärinään louhinnan yhteydessä. Näihin voidaan vaikuttaa merkittävästi.

Suurinta melua aiheuttavat poraus, rikotus ja murskaus. Murskaamaa käytetään aina taloudellisten ja teknillisten mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman lähellä ottorintausta ja kallion louhosseinämää. Meluntorjunta toteutetaan sijoittamalla varastokasat murskaamon läheisyyteen. Alueelle tehdään meluvalleja alueelle tehdyn melumallinnuksen ohjeiden mukaan. Tarvittaessa tehdään melumittauksia toiminnan aikana.

Pölyhaittoja minimoidaan kastelemalla louhe ennen murskausta, säätämällä tuotteiden pudotuskorkeutta sekä kastelemalla varastokasoja, tietä ja kalliolouhinnassa kalliota.

Tärinää hallitaan riittävällä louhintatyön suunnittelulla.

Ympäristömeluselvitys

Hakija on teettänyt Promethor Oy:llä selvityksen suunnitellun louhinta- ja murskaustoiminnan aiheuttamasta ympäristömelusta. Selvityksen mukaan lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee yli 500 m etäisyydellä kaivualueen koillispuolella. Lähimmät lomarakennukset sijaitsevat noin 800 m etäisyydellä kaivualueesta. Lisäksi kaivualueen koillispuolella sijaitsee lyhimmillään alle 500 m etäisyydellä luonnonsuojelualue.

Melumallinnuksessa kallion louhinta, kallion murskaus ja soran

murskaus tehdään eri päivinä melun leviämisen rajoittamisen takia.

Melutason raja-arvojen saavuttamiseksi on tehtävä meluntorjuntatoimenpiteitä. Meluntorjunnassa on käytetty maavalleja sekä porauksen aikarajoitusta. Vallit voidaan tehdä pintamaista, varastokasoista tai muusta maa-aineksesta. Louhoksen reuna voi myös toimia meluesteenä. Lisäksi melua on torjuttu ajoittamalla poraus ja kallion murskaustoiminta sekä soran murskaustoiminta aina eri päiville.

Vaikutukset pohja- ja pintavesiin sekä maaperään

Toiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia vesistöön. Harjuaines on hyvin vettä johtavaa, joten alueella satanut vesi valuu kallion pintaa pitkin alaspäin ja varsinainen pohjaveden pinta on siksi alhaalla. Hiekka ja sora pystyvät imemään koko kuoppa-alueelle satavan veden, joten ylijuuksutusta ei tarvita. Hiekka ja sora otetaan 1-2m alemmaksi kuin alin kallio taso. Tällä estetään hieno-aineksen kulkeutuminen suoraan Halkokorvenjokeen.

Hulevesialtaat rakennetaan tarvittaessa. Niiden mitoitus ja rakenne suunnitellaan todellisen hulevesimäärän mukaisesti, jos hulevesiä havaitaan tai niitä arvellaan muodostuvan.

Maaperään ja pohjaveteen ei ole merkittäviä vaikutuksia. Ottoalueella pyritään koneiden tankkaukset suorittamaan huolellisesti, jotta maaperään ei kulkeutuisi haitallisia aineita. Ottoalue ei ole pohjavesialueella.

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Vaikutukset ihmisten yleiseen terveyteen heikentävästi eivät lisääny, ottotoiminnan sijaitessa riittävän kaukana häiriintyvistä kohteista, sekä toimimalla terveyteen mahdollisesti vaikuttavien haitallisten päästöjen kuten melu ja pöly, alentamiseen suunnitelluilla toimenpiteillä. Meluhaitat pyritään hallitsemaan meluvallien avulla.

Vaikutus luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Ottamistominta ei tule vaikuttamaan merkittävästi ottoalueen tai lähiympäristön luontoarvoihin. Rakennettu ympäristö muuttuu, joka maisemoidaan loppuvaiheessa ympäristöön mukautuvaksi.

Jätevedet

Alueella ei synny jätevesiä.

Jätehuolto

Sekajätettä syntyy noin 200 kg vuodessa ja se toimitetaan jäteasemalle. Metallijätettä syntyy noin 2500 kg vuodessa ja ne kierrätetään. Öljyjä ja öljyisiä jätteitä syntyy noin 500 kg vuodessa ja ne toimitetaan kierrätykseen jäteasemalle.

Liikenne

Keskimääräinen liikennemäärä alueella on 15 käyntiä vuorokaudessa. Alueelle kuljetaan asfalttipäällysteistä Heinolantietä, jolta alueelle johtaa sorapintainen yksityistie. Tietä kastellaan tai suolataan tarvittaessa.

Laitosalueen sisäiset kuljetusreitit vaihtelevat ottamisen etenemän mukaisesti.

Toimintaan liittyvät riskit ja niihin varautuminen

Louhittaessa laaditaan ”Louhinta ja räjäytystyön turvallisuussuunnitelma”, jossa esitetään kulloinkin tehtävässä työssä huomioon otavat asiat, kuten turvallisuus, ympäristö ja vastuuhenkilöt. Ammuttavista kentistä laaditaan erilliset räjäytyssuunnitelmat. Murskaustyöstä laaditaan työkohtainen työ- ja laatusuunnitelma. Yleisesti tankkauspisteiden ja voiteluainevarastojen välittömään läheisyyteen varataan öljynimeytysainetta. Alueella toimivat alihankkijat ja oma henkilöstö perehdytetään toimintaan öljyvahinkojen varalta.

Alueella ei tehdä huoltotöitä, eikä koneita/kuljetuskalustoa pestä alueella. Alueella käytetään huollettuja koneita ja laitteita. Näillä toimilla vähennetään mahdollisia ympäristön pilaantumista aiheuttavia vaurioita koneissa tai laitteissa.

Polttoaineet varastoidaan kiinteällä valuma-altaalla varustetuissa kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat varustettuja ylitäytön- ja laponestoilla ja jotka sijoitetaan lukittuun konttiin. Säiliöiden sijaitessa lukitussa kontissa, on mahdolliset vuodot helppo havaita ja estää lisävahinkojen syntyminen, sekä estetään mahdolliset ilkivalta/varkaus tapaukset.

Työkoneiden tankkaukset suoritetaan erityistä huolellisuutta noudattaen. Tankkaukset suoritetaan käyttäen kaukaloa tai öljyn imeytysmattoa sekä imeytysaineita tankkauskohtaan ympäristössä. Mikäli tapahtuisi ennakoimaton konerikkoutuminen, josta valuisi öljyä tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta maaperään, otettaisiin välittömästi imeytysaineet käyttöön sekä yhteyttä pelastusviranomaisiin että ympäristöviranomaisiin. Myös tulipalojen varalta koneissa ja niiden läheisyydessä pidetään tarpeellista alkusammutuskalustoa.

Mahdollisten vahinko/onnettomuus tilanteiden varalle, on kaikissa koneissa ja laitteissa varusteina riittävästi öljynimeytysainetta sekä tarvittava alkusammutuskalusto.

Öljyvuodon, edellisistä toimenpiteistä huolimatta, sattuesssa maaperään, kuormataan öljypitoinen maa-aines välittömästi kuorma-auton lavalle ja toimitetaan välittömästi valtuutettuun vastaanottopisteeseen. Mikäli kuorma-autoa ei ole saatavilla, kerätään saastunut maa-aines raskaan kuormapeitteen päälle ja toimitetaan heti, kun mahdollista, valtuutettuun vastaanottopisteeseen jatkokäsittelyyn. Mahdolliset lisäpuhdistustoimet suoritetaan lisätutkimuksien mukaisesti.

Riskinä voidaan pitää myös koneisiin ja laitteisiin kohdistuvia varkauksia ja/tai muuta ilkivaltaa, jota tapahtuu usein vastaavien toimintojen yhteydessä. Varkaus ja ilkivalta pyritään estämään alueelle johtavan kulkutien puomittamisella ja muiden alueelle johtavien kulkuyhteyksien katkaisulla riittävillä, kulkemista estävillä esteillä sekä harjoittamalla alueella valvontaa sekä etävalvonnalla että paikanpäällä suoritettavalla valvonnalla. Alueella mahdollisesti liikkuvat asiattomat liikkujat tullaan poistamaan alueelta tarvittaessa poliisin avustuksella. Aluetta eivät koske jokamiehen oikeudet tai muutkaan vastaavat, johtuen ottoalueen käyttämisestä tuotanto/laitos alueena.

Pintavesien joutuminen suoraan halkokorvenjokeen on mahdollinen riski, mutta käytännössä näin ei pääse tapahtumaan, koska sadevedet imeytyvät maastoon. Mikäli pintavesiä alkaa muodostua, johdetaan ne alueelta hallitusti valuma-aldaiden kautta eteenpäin. Kyseinen Halkokorvenjoen valuma-alue alkaa litin Vuolenkoskelta/Heinolan Vierumäeltä, Vuolenkoskentien varrelta asti, joten Halkokorvenjoen pilaantuminen voi tapahtua jo useita kilometrejä ennen tämän ottoalueen toimintoja. Jo nykyisellään, rankkasateiden aikaan, Halkokorvenjoessa on havaittavissa yläjuoksun peltoaukeilta tulevaa humus/saves ainesta sekoittuneena veteen.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Laitteet ja koneet on huollettu ja oikein säädetty. Kalustoa uusitaan säännöllisesti vastaamaan paremmin nykypäivän päästövaatimuksia. Laitteiden koko on yhteensopiva.

Louhinta, murskaus, kaivuu ja murskaustoiminnassa käytettävien koneiden ja laitteiden polttoaineena käytetään vähärikkistä kevyttä polttoöljyä.

TOIMINNAN TARKKAILU

Käyttö- ja päästötarkkailu

Hakemuksessa ei ole esitetty käyttötarkkailua. Tarvittaessa tehdään melumittauksia toiminnan aikana.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus asiapaperit ovat olleet nähtävinä maa-aineslain 13 §:n mukaisesti kuulutusaikana 30.10.-1.12.2014 ympäristölupaviranomaisella (Lahden seudun ympäristölautakunta) Lahden kaupungin teknisen ja ympäristötoimialan asiakaspalvelupisteessä osoitteessa Vesijärvenkatu 11 C, Lahti sekä Nastolan kunnantalon palvelupisteessä osoitteessa Pekkalantie 5, Nastola.

Lisäksi naapurikiinteistön yhteismaa-alueen jakokunnalle on varattu mahdollisuus hakemusasiakirjoihin tutustumiseen ja muistutuksen jättämiseen 8.5-18.5.2015 välisenä aikana.

Hakemuksesta pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Nastolan kunnan maankäytöltä ja Hämeen ELY-keskukselta.

***Nastolan kunnan tekninen lautakunta** toteaa lausunnossaan, että maa-ainesten ottamisesta ja kallion louhinnasta sekä louheen ja soran murskauksesta ei saa aiheutua alueen asukkaille kohtuutonta haittaa. Meluarvot tulee voida lupapäätöksen mukaisilla toimenpiteillä saada Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisten ohjearvojen mukaisiksi. Lisäksi toiminnasta ei saa aiheutua sellaisia muutoksia alueen pohjavesiolosuhteisiin, jotka vaarantavat alueen asukkaiden vedensaannin ja vedenlaadun.*

***Hämeen ELY-keskus** on 26.11.2014 ilmoittanut ettei anna hakemuksesta lausuntoa ja samalla todennut, ettei ELY-keskuksen tiedon mukaan alueella ole erityistä merkitystä luonnon-, maiseman- tai vesiensuojelun kannalta eikä ottaminen vaikuta toisen kunnan alueeseen. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Iso Kosenvuoren III lk pohjavesialue on poistettu pohjavesialueluokituksesta vuonna 2012.*

Hakemuksesta jätetyt muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty kuulutusaikana neljä muistutusta.

Tilojen Aarnihaka 1 RN:o 532-403-3-137 ja Aarnihaka 2 RN:o 532-

403-3-143 kaksi omistajaa toteavat mielipiteessään seuraavaa:

Vaatus: Vaadin, että hakemus maa-ainesten oton aloittamisesta ennen ao. lupien myöntämistä on hylättävä ennen ottotoiminnan arvioimista uudelleen ja siihen tarvittavien selvitysten tekemistä. Vaadin, että ympäristölupahakemusta ja maa-ainesten ottolupahakemusta ei hyväksytä, vaan hakija veloitetaan 2015 päättyvän lupakauden jälkeen, kun irtain maa-aines on paikasta otettu, lopettamaan otto ja palauttamaan ottopaikka lupaehtojen määräämään tilaan jäljempänä esitettävien perusteiden. Vaadin, että alueella on välittömästi tehtävä viranomaistarkastus asianosaisten läsnäollessa toiminnan laadun selvittämiseksi.

Lähtökohta

Lahden seudun ympäristöpalvelut esittää, pyytäessään Nastolan teknisen lautakunnan lausuntoa, että:

"Maa-ainesten ottamissuunnitelma ja ympäristölupahakemus koskevat Nastolan kunnan Immilän kylässä olevaa tilaa Hietalanharju 532-403-1-120.

Tilalla voimassa oleva maa-ainestenottolupa päättyy syksyllä 2015. Nykyisestä ottoluvasta on ottamatta n. 70 000 m³. Ottamisalueen pinta-ala on koko tila eli 37 610 m². Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 800 000 m³, josta soraa ja hiekkaa arvioidaan olevan noin 280 000 m³ ja kalliokiviainesta noin 520 000 m³. Arvioitu vuotuinen otto on keskimäärin 27 000 m³. Ottamislupaa haetaan 20 vuodeksi. Ympäristölupahakemus koskee kallion louhintaa sekä louheen ja soran murskausta, sekä muualta tuotavan louheen murskausta. Kyseessä on uusi toiminta alueella.

Alueella ei ole lainvoimaista asema- tai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa 2006 alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi. Ottoalue sijaitsee Ison Kosenvuoren III-luokan pohjavesialueella. Pohjavesialueen merkitys yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta on vähäinen ja alue on poistettu pohjavesialueluokitukselta POSKI-projektin yhteydessä vuonna 2011 (vrt. jäljempänä kohta Pohjavesi).

Ottoalueen itäpuolella noin 100 m päässä kulkee Halkokorvenjoki. Lähialueet ovat maa- ja metsätalousskäytössä. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 580 metrin päässä ja lähin loma-asunto aivan ottoalueen vieressä hakijan omassa omistuksessa. Alueen läheisyydessä ei esiinny sellaista maankäyttöä, mikä Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaan estäisi kyseisen toiminnan."

Lupien voimassaolo

Hakemus maa-ainesten oton aloittamisesta ennen ao. lupien myöntämistä on ehdottomasti hylättävä ennen ottotoiminnan arvioimista uudelleen ja siihen tarvittavien selvitysten tekemistä. Hakija vaatii määräaikaan jatkettavaksi tietoisena siitä säädöksestä, että tällöin lupamääräyksiä voidaan muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä, joiden tarve uudessa tilanteessa on ilmeinen, sillä erityisiä syitä jatkaa luvan voimassaoloa ei ole, ei varsinkaan esitettyä 20 vuotta. Kalliokiven louhinnan aloittaminen muuttaisi koko aiemman lupaharkinnan perusteet kokonaan. Hakemuksessaan hakija ottaa tietoisena yrittäjän riskin esittämiensä haittojen toteutumisesta.

Lainsäädännöllisiä lähtökohtia

Keskeisimmässä asemassa ovat maa-aineslupa, ympäristölupa sekä pohjavesialueella vesilupa. Maa-aineslakia sovelletaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi taikka paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi. Maa-aineslupaa ei tarvita murskaustoimintaa varten, jos maa-aines tuodaan muualta käsiteltäväksi, vaan maa-ainesluvan tehtävänä on ohjata sijaintipaikalla tapahtuvaa maa-ainesten irrottamista. Kuljetustoiminnan, varastoimisen ja jalostamisen edellytykset ovat osa ympäristöllistä sijaintipaikan harkintaa, ja jos kysymys on ympäristön pilaantumista aiheuttavasta toiminnasta, nämä ulottuvuudet kuuluvat ympäristönsuojelulain alaan. Pohjavesialueella tapahtuva maa-ainesten ottaminen on osaltaan vesilain sääntelyn piirissä.

Huomautuksia:

Ottoalue sijaitsee pohjavesialueella, mitä koskee ehdoton pilaamiskielto (YSL 17§: pohjaveden pilaamiskielto). Maa-aineksen tuomista muualta käsiteltäväksi ei säädellä maa-ainesluvalla, vaan sitä koskee säädösharkinta, mitä sovelletaan teollisen toiminnan harjoittamisesta. Hakijalla ei ole lupaa teolliseen toimintaan varsin pienikokoisella alueella keskellä haja-asutusalueen maaseutumaisemaa eikä sitä tule myöntääkään ympäristöhaittojen vuoksi. Jos muualta tuodaan maa-ainesta paikalle (kiveä), kysymyksessä on teollisuusalue omine vaadittavine säännöksineen.

Nykytilanne

Nykyisestä ottoluvasta on ottamatta n. 70 000 m³. Arvioitu vuotuinen otto on keskimäärin 27 000 m³. Kaikkiaan soraa ja hiekkaa arvioidaan olevan noin 280 000 m³ ja kalliokiviainesta noin 520 000 m³.

Luvut tarkoittavat, että 2015 päättyvän 10 vuoden lupakauden aikana irtoaines tulee otetuksi loppuun lähiaikoina ja ottopaikassa on jäljellä

enää kiinteä kalliosydän. Sen otto merkitsisi dramaattista muutosta tähänastiseen toimintaan: soranotosta olisi tarkoitus siirtää kallionlouhintaan poraten, räjäyttäen, louhien ja murskaten. Tällöin haitalliset ympäristövaikutukset lisääntyvät nykyisestä aivan eri mittaluokkiin. Kysymys ei enää olisi lainkaan sellaisesta toiminnasta, mihin ao. luvat ensimmäisellä kerralla myönnettiin, jäljempänä selotettavin merkittävän haitallisin seurauksin.

Jos kalliokiviaineksen ottomäärä säilyisi nykytasolla 27 0000 m³, louhinta kestäisi noin 20 vuotta. Tämä on ehdottomasti liian pitkä myöntöaika yhdellä kerralla, kun ei edes ole mitään kokemuksia, miten ottotoiminta hallittaisiin paremmin työvaikeustekijöiden kasvaessa, koska tähänastinenkin toiminta aiheuttaa kriittisen tarkastelun tarpeen. Tällöin todella kysymyksessä on uusi toiminta alueella, mikä välittömästi aiheuttaa uuden tarkastelun ja harkinnan tarpeen, ottaen huomioon vielä hakijan aikomuksen tuoda muualta louhetta murskattavaksi, mikä tarkoittaisi ottoalueen muuttumista teollisuusalueeksi ja toiminnan jatkumista vaikka maailmanloppuun asti.

Vesiensuojelu ja muu luonnonarvot

Pohjavesi

Ison Kosenvuoren III-luokan pohjavesialue on kahdelle kallioiselle mäelle kerrostunut, kahdesta ei muodostumisalueesta koostuva pieni pohjois-eteläsuuntainen pitkittäisharju. Pohjavesialueen pinta-ala on 1,03 km², muodostumisalueen pinta-ala on 0,5 km² ja alueella on arvioitu muodostuvan pohjavettä 260 m³ vuorokaudessa. Alueella ei ole pohjavesiputkia.

Pohjoisenpuoleisen muodostumisalueen maa-aines on pääasiassa hiekkaa ja soraa (ottoalue). Etelänpuoleisen alueen (Huhkain) maa-aines on pääasiassa moreenia. Molemmissa on useita kalliopaljastumia, joten kallio on suureksi osaksi pohjavesipinnan yläpuolella ja muodostuman kerrospaksuudet ovat vähäiset. Vettä johtavia hiekkakerroksia esiintyy kalliomäkien välisessä laaksossa, mihin pohjavesi purkautuu edelleen alueen läpi virtaavaan Halkokorvenjokeen. Huhkaimen muodostuman pohjavesiä purkautuu myös sen pohjoispuolella sijaitsevasta lähteestä.

Kallioalueet jakavat Ison Kosenvuoren pohjavesialueen pieniksi valuma-alueiksi. Pohjavesi purkautuu useasta kohdasta, jolloin yhdestä pisteestä ei saada käyttöön pohjavettä yli 100 m³/vrk. Pohjavesialueen merkitys haja-asutusalueen vedenhankinnalle on siten paikallinen.

Pohjavesiluokituksesta riippumatta kaikissa oloissa vallitsee säädösten mukainen ehdoton kategorinen pohjaveden

pilaamiskielto.

Ottoalue sijaitsee Ison Kosenvuoren III-luokan pohjavesialueella. Sen merkitys yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta on vähäinen ja alue on poistettu pohjavesialueluokituksesta POSKI-projektin yhteydessä 2011. POSKI-luokitus ja sen tutkimustulokset eivät kuitenkaan korvaa maa-aineslupakäsittelyä ja siihen liittyviä tarpeelliseksi katsottavia selvityksiä. Siten POSKI-projektissa tehty ratkaisu, mikä perustui vain yhdyskuntien vedenhankintanäkökulmaan, ei muuta mitenkään Ison Kosenvuoren pohjavesialueen paikallista merkitystä maaseudun haja-asutusalueen pohjavesihuollolle.

Yksiselitteisesti ottoalue sijaitsee todetulla pohjavesialueella, mitä – olkoon se merkittävä tai vähäinen – koskee ehdoton pilaamiskielto (YSL 17§: pohjaveden pilaamiskielto). Nastolan tekninen lautakunta esittää lausuntonaan, että toiminnasta ei saa aiheutua sellaisia muutoksia alueen pohjavesiolosuhteisiin, jotka vaarantavat alueen asukkaiden veden saannin ja veden laadun. Esimerkiksi ottoalueen lähin Aarnihaka-tila ottaa kaiken talousveden kaivosta, mikä sijaitsee pohjavesialueen itäliepeessä ja minkä vesi toistaiseksi on ollut moitteetonta.

Ottoalueen alimmalla nykyisellä pohjatasolla – millä korkeudella, sitä ei kerrota hakemuksessa – alueen itäreunassa on tällä hetkellä havaittavissa soraa ja hiekkaa, vähäisessä määrin kalliota, joten sydänkallio on jo tullut vastaan ottoalueella, missä tähän mennessä ei ole havaittu pohjavettä. Pohjaveden korkeus alueella (mitattu hakijan kaivosta) on +75,145 m, mikä vastaa Halkokorvenjoen tasoa. Mainittakoon, että alapuolisen Sylvöjärven keskivedenkorkeus on 74,28 m.

Ottoalueella pohjavesi oletettavasti on paljon korkeammalla, kuten harjualueessa yleensä, ja lisäksi saattaa esiintyä orsivettä vieläkin korkeammalla. Hakijan esittämä pohjaveden korkeuslukema on amatöörimäinen ja vaatii ehdottomasti ammattilaisen hydrologin tarkastusmittauksen. Se todennäköisesti muuttaa käsityksen ottoalueen pohjavesipinnan korkeudesta kokonaan toiseksi ja siten myös pohjaveden turvaamisen vaatimukset. Tämä on ratkaisevan tärkeä asia ajatellen edes nykyisen ottotoiminnan loppuunsaattamista ja vaatii ehdottomasti viranomaiskäsittelyn.

Merkittävimmät vesimäärät Sylvöjärveen laskevat Immilänjoesta ja pohjoisesta Halkokorvenjoesta. Sitä on perattu voimakkaasti ja se on nykyisin hyvin suora ja rännimäinen uoma, mitä pitkin vesi ja sen tuoma aines virtaavat nopeasti etenkin tulva-aikana. Kosenvuoren kanjonin yläosaan ottoalueen sillasta ylöspäin jokikapeikkoon muodostuu tulppa, mikä saa aikaan tulvan peltoalueelle ja sen paineen purkautua alajuoksulle.

Pintavesi

Kaikkien lukuisien tutkimusten mukaan Sylvöjärvi on Nastolan pahiten rehevöitynyt vesistö, mikä ei kestäisi enää yhtään lisäkuormitusta. Sitä olisi nyt odotettavissa runsaasti Kosenvuoren ottoalueelta, kun toiminta uhkaa kasvaa kirjaimellisesti räjähdysmäisesti. Muun ohella vakava uhka ovat mahdolliset öljy- ja raskasmetallipäästöt vieressä alapuolella kulkevaan Halkokorvenjokeen. Sinne on ottoalueelta vain kivenheitto, eikä vahingon sattuessa ole juuri mahdollisuuksia rajoittaa seurauksia, toisin kuin hakija esittää.

Hakija vähättelee tätäkin ilmeistä uhkaa kuvailemalla, että Halkokorvenjoen valuma-alue ulottuu niin kauas, että veden pilaantuminen voi tapahtua jo useita kilometrejä ennen ottoalueen toimintoja.

Väite ei lainkaan perustu tosiasioihin. Halkokorvenjoen latvavedet, lännessä Vuohioja ja idässä Norssinnoro, alkavat molemmat Toisen Salpausselän juurelta. Molemmat virtaavat tavanomaisten metsä-, suo- ja viljelyalueiden läpi ja liittyvät Järvistenkylän jälkeen voimakkaasti peratuksi Halkokorvenjoeksi. Missään ylemmän matkan varrella ei ole mitään sellaista toimintaa, mitä voisi verrata Kosenvuoren maa-aineksen ottoon tai minkä voisi arvioida aiheuttavan tavanomaista maa-aineksen eroosioliettymistä suurempaa haittaa tai epäpuhtautta veden laadulle. Todellinen riski odottaa vasta Kosenvuoren ottopaikassa.

Hakijakin myöntää, että ottotoiminnassa likaantuneen pintaveden joutuminen Halkokorvenjokeen on mahdollinen riski. Hakija väittää, että käytännössä näin ei pääse tapahtumaan, koska vesi imeytyy maastoon – ja sitä kautta pohjaveteen! Hakija lausuu, että mikäli pintavesiä alkaa muodostua, ne johdetaan alueelta hallitusti valuma-altaiden kautta eteenpäin. Hakija esittää laskelman, minkä mukaan valuma-altaiden kooksi tulisi noin 400 m³. Tämä tarkoittaa esimerkiksi 10 x 20 x 2 m kokoista allasta. Siitä vesi imeytetään maastoon – sisälsi vesi mitä tahansa epäpuhtauksia – ja tarvittaessa altaisiin tehdään ylivuotoputki, mikä johtaa veden hallitusti maastoon – ja pohjaveteen. Pois silmistä, pois mielestä!

Epäilemättä allas putkineen johtaa veden kaikkine mahdollisine epäpuhtauksineen maastoon – jonnekin, ja lopulta tietysti pohjaveteen. Vesiensuojelusuunnitelma on laadittu aivan amatöörimäisesti eikä missään tapauksessa kestä kriittistä tarkastelua. Lopputulokselle on aivan sama, johdetaanko vesi maastoon – ja pohjaveteen – altaiden kautta vai suoraan syntyessään. Vesiensuojelusuunnitelma pitää kaikissa tapauksissa vaatia lupaharkinnassa tehtävän viranomaisasiantuntemuksella

ammattimaisesti eikä amatööritn pohdintana.

Ympäristön ja luonnon arvot Ison Kosenvuoren alueella

POSKI-projekti määritteli Ison Kosenvuoren alueen seuraavasti: LM – luonto- ja/tai maisematekijät merkittäviä, H4 20.0 ha – Maisemansuojelun kannalta paikallisesti arvokas harjualue (luokitus H1-H4).

Ison Kosenvuoren kallioalue on – toisin kuin hakija väittää –erittäin jyrkkäpiirteistä ja vaihtelevaa vuorimaata, mikä erottuu maisemallisesti todella merkittävästi ympäristöstään: syviä laaksoja, korkeita vuoria, jyrkänteitä, pieniä soita ja lampia, rehevä jokikanjoni, karun ja rehevän maan metsiköitä, viljelysmaan laidetta ja avaria peltonäkymiä, sanalla sanoen poikkeuksellisen hieno maisemakokonaisuus pienellä alalla ja tähänastisine Metsäkylän ja Immilän kylien välisine kulkuyhteyksineen suosittu retkeilyympäristö.

Ottoalueen välittömässä lähiympäristössä toiminnan haitallisille vaikutuksille suoraan alttiina sijaitsee useita metsälain (10§) mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai suojeltavia luontotyyppisiä erityisine lajeineen. Välittömästi ottoalueen länsirajan takana loivapiirteisessä painanteessa sijaitsee parinsadan metrin pituinen metsälain tarkoittama vähäpuustoinen (avo)suo, mikä on kurjen kesäinen pesimä- ja ruokailupaikka. Sen länsipuolella kohoava Iso Kosenvuori itsessään on metsälain määrittelemä kallioelinympäristö, missä vallitsee luonnontilainen lakimetsä. Itäpuolella siihen kuuluu niinkään metsälain tarkoittama korkea varjojyrkänne.

Ison Kosenvuoren itäisellä juurella sijaitsee metsälain turvaama erityisen arvokas luonnontilainen elinympäristökokonaisuus Rahkosuo eli pieni lampi, sitä ympäröivä avosuo ja etelänpuoleiseen jyrkkäpiirteiseen solaan laskeva puro. Yhdistymä on luonnonkaunis ja rauhallinen suojapaikka lajistolle, mihin muun muassa kuuluu pesivänä kurki. Se on EU:n lintudirektiivin suojelema laji samoin kuin metso, jota tavataan Ison Kosenvuoren erämaisella alueella. Länsipuolella on vielä pieni nimetön lampi suojassa kallioiden välissä.

Kaikkiaan Ison Kosenvuoren jylhä kalliometsäalue liittyy tärkeänä itäisenä osana pohjoisen Immilän harvinaisen yhtenäiseen, pienpiirteisesti vaihtelevaan mäkimaahan Heinolantien, Immilän viljelyseudun, Ruuhijärven ja Vierumäen välisellä laajalla erämaisen rauhallisella metsäseudulla. Tähän kokonaisuuteen, missä on merkittäviä virkistys- ja luonnonsuojeluarvoja, kallionlouhinta ja murskaus ei sovellu lainkaan.

Ympäristön ja luonnon arvot lähiasutuksen alueella

Hakija ei halua kertoa, että tavanomaisen maa- ja metsätalouden lisäksi kaikkein lähinnä ottoaluetta – laidun lähimmillään 300 m päässä – sijaitsee erityisen toiminnan alue, Aarnihaan hevosjalostustila, mihin on suunnitteilla myös hevosterapiapalvelua. Tilan kaikki toiminta edellyttää erityisen rauhallista ympäristöä. Sellaista tähänastinen maa-aineksen otto ei ole pystynyt alkuunkaan takaamaan ja vielä vähemmän tulevaisuudessa, jos lisänä tulee kallionlouhinta porauksineen, räjäytyksineen, louhintoineen ja murskauksineen.

Lähin asuinrakennus, tilan Aarnihaka päärakennus, sijaitsee noin 580 m etäisyydellä ottoalueen reunasta, mutta kautta vuoden käytössä oleva laidunalue huomattavasti lähempänä, jopa 300 m. Aarnihaka-tilalla päärakennuksen ja ottoalueen välissä lähimmillään noin 480 m päässä sijaitsee yksityinen Aarnihaan vanhan hakametsän luonnonsuojelualue, ainoa seudulla. Sen suojeluarvoja ovat selvittäneet perustamisen yhteydessä maanomistajan erityisasiantuntija ja Hämeen ELY-keskus ja myöhemmin vielä suojelua hallinnoiva Metsähallitus. Suojeluarvot ovat merkittävät vanhan metsän lajeineen ja muine luonnonarvoineen. Niitä lisää kaiken aikaa se, että luonnonsuojelualue toimii kautta vuoden suojeluehtojen mukaisesti jalostushevosten laidunalueena. Ottotoiminta aivan lähietäisyydellä muodostaa räikeän ristiriidan suojelutavoitteiden toteutumiseksi. – Hakijan väite, että "suojeluarvoista ei ole tietoa", kuvastaa osaltaan hakijan alhaista vääristelyhakuista asennetta.

Ottoalue on alusta alkaen näkynyt korkeassa sijainnissa kuin pöydällä esteettömästi ammottavana kuunmaisemana laajasti ympäristöön niin Heinolantielle Halkokorvenjoen laakson yli idän puolelle Aarnihaka-tilalle kuin Halkokorvenjoen peltoaukealle pohjoisen suuntaan kaikkialle, ei vähiten Halkokorventien asutuksen puolelle. Kaikkialta entinen maaseudun luonnonrauha on täydellisesti kadonnut, koska välissä ei ole mitään näkö- tai kuuloesteitä. Tässäkin suhteessa Aarnihaka-tilan lausunto on käsitettävä laajaulotteisena koko kyläkunnan puheenvuorona.

Halkokorvenjoen peltoaukea kaikessa monimuotoisuudessaan on erityisen merkittävä suurten läpimuuttavien lintujen säännöllinen, pitkäaikainen levähdyspaikka keväin syksyin ja nuorten pesimättömien lintujen levähdysalue myös kesällä. Peltoaukealla ja etenkin sen tulva-alueella eteläpäässä lähimpänä ottoaluetta viiptyvät jopa satapäiset joutsenten, kurkien ja arktisten hanhien parvet viikkojen ajan. Parvista on runsaasti tietoja BirdLife Suomen ylläpitämässä lintuharrastajien TIIRA-tietokannassa, minne havainnot on tallennettu säännöllisiltä käynneiltä.

Suuret linnut käyttävät vakituisia levähdysalueitaan sukupolvesta

toiseen, jos niitä ei häiritä, mikä korostaa niiden elinolojen turvaamisen merkitystä. Halkokorvenjoen peltoaukea on tunnettu myös lukuisista lajiharvinaisuuksista, mitkä osoittavat alueen erityisen merkityksen vaateliaalle lajistolle. Nastolan oloissa Halkokorvenjoen seutu, minne ottoalueen haitalliset ympäristövaikutukset voimakkaasti kohdentuvat, on todella merkittävä, laajasti tunnettu luonnonalue ja luonnon seurantakohte.

Kulkuyhteydet ja jokamiehenoikeudet

Ottoalueen eteläreunaa sivuaa ikivanha tie metsäalueen läpi Metsäkylästä Immilään, Heinolantieltä Niementielle. Kosenvuoren (= Koskenvuoren) historiallinen ylityspaikka oli aikoinaan elintärkeä yhteys kylien välillä kaikikina vuodenaikoina. Kun Sylvöjärven tulva usein häytti kulkua Heinolantiellä, Kosenvuoren tietä pitkin pääsi Halkokorvenjoen yli ja edelleen Immilään. Karttatie on yhä käyttökelpoinen läpi kulkien, mutta hakija on sulkenut tien ottoalueen kohdalta omavaltaisesti. Silta Halkokorvenjoen yli on lukittu puomilla, vaikka kylätoimikunnan kanssa oli aiemman lupakäsittelyn yhteydessä sovittu vapaa liikkuminen. Otettuaan näin omavaltaisesti määräysvallan tien käytössä hakija ajaa ihmiset pois tieltä. Erityisen aggressiivisesti hakija suhtautuu jokamiehenoikeuden nojalla tapahtuvaan vaellusratsastukseen. Sen hän vahvistaa itsekin hakemuksessa.

Hakija vetoaa tien sulkemisessa riskiin, mikä mahdollisesti voi ilkivaltaana kohdistua koneisiin ja laitteisiin. "Varkaus ja ilkivalta pyritään estämään alueelle johtavan kulkutien puomittamisella ja muiden alueelle johtavien kulkuyhteyksien katkaisulla riittäväillä, kulkemista estävillä esteillä ... Alueella mahdollisesti liikkuvat asiattomat kulkijat tullaan poistamaan alueelta tarvittaessa poliisin avustuksella. Aluetta eivät koske jokamiehenoikeudet tai muutkaan vastaavat ... Jo voimassa olevan ottoluvan aikana ottoalueella on liikkunut varoitus- ja kieltotauluista, lippusiimoista ja suullisista liikkumiskielloista huolimatta ratsastaja/ratsastajia vedoten jokamiehenoikeuksiin."

Kartta osoittaa, miten karttatie Metsäkylän ja Immilän välillä sivuaa ottoalueen rajaa etelässä pitkän matkaa. Hakija on palstaa hankkiessaan menetellyt taitamattomasti, kun ei ole ottanut tien kulkua ja ylläpitämistä huomioon, ja vastaavasti ottotoiminnan aikana, kun on puhtaasti ahneuksissaan saanut aikaan konfliktin ympäristön asukkaiden kanssa. Halkokorven ylityskohta eli silta Metsäkylän–Immilän karttatiellä on tietysti täysin riidaton eikä hakijalla ole mitään oikeutta puomittaa sitä, joten jo nykyisen luvan voimassa ollessa puomi on välittömästi poistettava karttatieltä ja siirrettävä ottopaikalle.

Lisäksi Aarnihaka-tila omistaa ladon Ison Kosenvuoren alueella

ottopaikan lähellä. Ladolle johtaa tilustie, mikä erkanee välittömästi Halkokorvenjoen sillan länsipuolelta etelään. Hakija on sulkenut sillan puomilla ja estänyt näin Aarnihaka-tilan pääsyn omistamalleen ladolle. Hakija on myös käyttäytynyt uhkaavasti, kun ladon omistaja on liikkunut tiellä, mihin hänellä on kiistaton käyttöoikeus ja puhevalta ladon omistuksen perusteella. Tämä liittyy hakijan muuhun epäasialliseen, jopa laittomaan käyttäytymiseen ottoalueen piirissä.

On kokonaan hakijan omaa syytä, että hän nyt lupahakemuksessa joutuu jälkeinpäin selittelemään ja monenlaisin verukkein hakemaan perusteita puomituksiin ja vapaan kulun estämiseen karttatiellä. Ottopaikan turvaaminen mahdolliselta ilkeiltä ym. olisi alun alkaen pitänyt ratkaista kokonaan toisenlaisin keinoin kuin kulkua karttatiellä häiritsemällä. Tekninen omavalvonta on keino tällaiseen. Kun hakija vielä asuu paikan päällä, sellaisen järjestäminen on yksinkertaista.

Tietysti hakija joutuu joka tapauksessa ratkaisemaan tieasian vaikka viranomaisen pakkokeinoin. Hänet pitää viranomaisen vaatia rakentamaan karttatie uuteen turvalliseen paikkaan etäämmäs ottopaikasta, minkä hän on tietoisesti ulottanut liian lähelle karttatietä. Uuden tietyhteyden rakentaminen on nyt varmasti paljon kalliimpaa todella vaikeaan jyrkkään rinnemaastoon kuin aikoinaan olisi ollut maa-aineksen oton rajoittaminen niin etäälle tien reunasta, että ongelmia ei olisi syntynyt. Nyt hakija kiukuttelee kokonaan itse aiheuttamastaan ongelmasta syyttömille kulkijoille. Tällainen osoittaa hakijan mahdollisesti keinottelevan muissakin asioissa omaksi edukseen ja muiden haitaksi.

Lupakäsittelyssä hakija on joka tapauksessa ehdottomasti välittömästi velvoitettava rakentamaan käyttökelpoinen, turvallinen karttatieyhteys tuhoamansa tilalle. Alkuperäisessä luvassa ei suinkaan ole annettu valtuutta hakijan katkaista tätä vanhaa karttatieyhteyttä. Yhtenä monista jo tämä on pätevä juridinen peruste estää ottotoiminnan jatkuminen, koska ei voida luottaa hakijan kykyyn hoitaa muitakaan vastuitaan.

Naapurimaanomistajat sallisivat oton nyt joko tilanrajalta tai 2 m päästä siitä. Vahingosta vähän viisastuneena hakemuksessa mainitaan, että ottoalueen sisäisiä siirtoja tehdään tarvittaessa, jolloin varmistetaan muiden maanomistajien pääsy tiluksilleen. Karttatien uudisrakentamisesta, millä on akuutti tarve, ei kuitenkaan mainita mitään. Hakija ei siis välitä yleisestä, ikaikaisesta edusta, haluaa vain turvata hänelle tärkeiden rajanaapurien edun.

Louhintaa selitetään jatkettavan kaikista suunnista kerroksittain, 5-15 m rintuuksin, edeten kohden ottoalueen alinta pohjatasoa, minkä tason korkeus ei kuitenkaan selviä hakemuksesta. Sen määrää lopullisesti pohjaveden korkeus, mikä on selvittämättä ottoalueella. Korkein louhintarintuus tulisi olemaan valtava, jopa 15 m. Se

mainitaan myös jätettävän sinälleen louhinnan päätyttyä. Tätä ei tule missään tapauksessa sallia lupakäsittelyssä, oli sen lopputulos mikä hyvänsä. Luonnossakin esiintyy kalliojyrkännteitä, mutta ei tällaista pystysuoraa 15 m pudotusta, mikä on hengenvaarallinen kaikille eläville oloille. Minkäälainen aitaus ei auta, vaan on annettava max. kaltevuusmääräys, esimerkiksi 60 astetta.

Melu

Hakija esittää kautta vuoden porausta ja rikotusta arkisin (ma-pe) 7-20, räjäytystä 7-18, murskausta 7-22 sekä kuormausta ja kuljetusta 7-22 myös lauantaisin, tarkennuksena myös öisin, sekä viikonloppuisin 7-18.

Alueella tulisi olemaan yleisesti käytössä olevaa seulonta-, lajittelu-, murskaus-, kaivu-, poraus-, rikotus- ja kuorma- sekä kuljetuskalustoa seuraavasti: 1-2 poravaunua, 1 rikotuskone, 1-2 murskauslaitosta, 1-4 pyöräkuormaajaa sekä 1-10 kuorma-autoa.

Meluntorjunta tapahtuisi varastokasojen sijoittelulla murskaamon kulloisenkin sijoituspaikan läheisyyteen paikkaa tarkemmin määrittelemättä.

Erilaisen kaluston määrä suppealla ottoalueella tulisi enimmillään olemaan suorastaan käsittämättömän valtava.

Tähänastiset kokemukset ottotoiminnasta lähes kymmenen vuoden ajalta ovat pelkästään irtomaan oton osalta sellaiset, että haettua kalliokiven ottoa ja käsittelyä ei tule missään tapauksessa sallia raskaiden ympäristöhaittojen vuoksi. Toiminta tästä eteenpäin on rajoitettava siihen, että irtain aines otetaan loppuun ja sen jälkeen, kallion (tai pohjaveden) tullessa vastaan – kuten on jo tullutkin – otto lopetetaan ja ympäristö ennallistetaan lupaehtojen mukaisesti.

Asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta todetaan, että jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun – myös jalostus- ja terapiahevosten laiduntamiseen! – tarkoitettu piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta – mikä suoraan tarkoittaa olosuhteita Aarnihaka-tilalla –, voidaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristöluvassa erityisestä syystä antaa toiminta-ajoista säädettyä ankarampia määräyksiä.

Käsityksemme mukaan ottopaikkaa lähin Aarnihaka-tila täyttää edellytykset vaatia em. ankarampia määräyksiä. Lähin asuinrakennus, Aarnihaka-tilan päärakennus, sijaitsee noin 580 m etäisyydellä ottoalueen reunasta. Kautta vuoden käytössä oleva

jalostus- ja terapiahevosten metsälaidunalue on huomattavasti lähempänä, lähimmillään jopa 300 m päässä. Päärakennuksen ja ottoalueen välissä lähimmillään noin 480 m päässä sijaitsee puolestaan yksityinen Aarnihaan vanhan hakametsän luonnonsuojelualue, ainoa seudulla, sekin jalostus- ja terapiahevosten kauttavuotisessa käytössä.

Tilan toiminta-ajatus on korkeatasoinen hevosjalostus, mikä jo tähän mennessä on tuottanut Suomen parhaan islanninhevosjalostajan palkinnon ankarin kriteerein. Tilalle suunnitellaan lisäksi hevosterapiatoimintaa, mikä vaatii ehdottoman rauhallista ympäristöä, kuten jo tähänastinen jalostustoiminatkin. Hakija ei selvästikään tunne eikä arvosta lainkaan Aarnihaka-tilan erityistä toimintaa.

Merkittävä havainto Aarnihaka-tilalla on ollut, että erilaista melusaastetta, kuten soran seulonnasta aiheutunutta voimakasta rouhintaa ja laitteen terävää kolinaa, on kantautunut esteettömästi korkealta laelta ja rintuukselta Aarnihakaan esimerkiksi 2014 kaikki kesälauantait, jolloin toimintaa ei olisi saanut harjoittaa lainkaan. Kun tähänkin asti hakija siis on poikennut lupaehdoista, miten voidaan luottaa siihen, että hän ei poikkea tulevaisuudessa, kun toiminnan aste moninkertaistuisi nykyisestä.

Nykyiseltä ottoalueelta melusaaste leviää esteettömästi pohjoiseen Halkokorvenjoen peltoaukean kaikkiin ääriin, kuten Metsäkylän Halkokorventien asutukseen. Melu leviää myös itään–koilliseen Aarnihaan tilalle niin kuin välissä ei olisi mitään estettä. Ottoalueen vieressä itäpuolella pohjois-eteläsuunnassa kulkeva Halkokorvenjoen syvä kanjoni muodostaa jokivarressa äänisuppilon ja kaikupohjan molempiin suuntiin, mikä selittää melun vaivatonta kulkeutumista kauas. Esimerkiksi Hyvinkäällä kaupunki on kieltänyt vastaavan louhostoiminnan juuri sillä perusteella, että melu leviäisi korkeasta maastonkohdasta hallitsemattomasti laajalle ympäristöön.

Erityisten syiden voimassa ollen työaika tulee lupaharkinnassa rajoittaa arkipäiviin 7-16 ilman poikeuksia, ellei sitten lupia evätä, mikä on vastapuolen lähtökohta ennen korkeampia oikeusasteita.

Muu toiminta

Ottoalueelta kuuluu ampumista metsästysajan ulkopuolellakin. Hakija on mahdollisesti perustanut ilman ao. lupaa yksityisen ampumaradan, missä harjoittelee metsästystä varten. Alueelta löydetty laiton haaska – sianpää – on mahdollisesti hakijan asettama metsästystarkoituksia varten. Joka tapauksessa hakija näyttää harjoittavan ottoalueella toimintaa, mikä ei ole nykyisten lupaehtojen mukaista ja muutenkin tuomittavaa.

Ottotoiminnan mahdollisen laajenemisen vaikutuksia

Jo tähän mennessä ottotoimintaa liittyvät kuljetukset raskailla kuorma-autoilla – joiden määrä siis kasvaisi vielä huomattavasti – ovat aiheuttaneet Heinolantiellä lukuisia vaaratilanteita. Heinolantie Uudenkylän ja Vierumäen/Vuolenkosken välillä on vanha keskiaikainen maantie, mikä on säilynyt nykyisessä paikassaan vuosisatoja eikä ole lainkaan tarkoitettu moiselle liikenteelle, mikä vielä huomattavasti lisääntyisi.

Heinolantie on kapea ja jyrkkämutkainen ja -mäkinen, minkä vuoksi näkyvyys on hyvin monin paikoin aivan olematon, mikä on jo aiheuttanut vakavia, kuolemaankin johtaneita onnettomuuksia. Jo nykyisellä automäärällä ja niiden tavanomaisella kaahauksella huonon näkyvyyden vallitessa etenkin liittymissä vaarassa ovat niin lapset, vanhukset kuin hevoset, jotka pelkäävät ottopaikan jyrähdyksiä jo nyt. Tien päällysteen surkea kunto ei näytä hillitsevän raskaiden sora-autojen vauhtia, koska mahdollisen onnettomuuden toinen osapuoli on aina se heikompi.

Uudessa lupahakemuksessa hakija esittää arvionsa ottotoiminnan vaikutuksista luontoon, ympäristöön, maisemaan sekä ihmisten terveyteen. Selvästikin hakijan käyttämä agentti on kopioinut luvun sisällön suoraan aiemmista hakemuksista arvioimatta todellisuudessa mitenkään ottotoiminnan valtavan voimistumisen nimenomaisia vaikutuksia Kosenvuoren alueella.

Hakija esittää, että "ottamistoiminta ei tule vaikuttamaan merkittävästi ottoalueen tai lähiympäristön luonnonarvoihin."

Väite on perätön. Dramaattisesti muuttuva maa-aineksen otto kallioperästä poraten, räjäyttäen, louhien ja murskaten kasvattaa tähänastiset ympäristölle ja luonnonarvoille koituneet haitat moninkertaisiksi. Jatkuva kauas kantava kovaääninen melu ja maaperän tärinä, joita ei millään keinoin pystytä vaimentamaan, tuhoaa hiljaisen haja-astutusalueen asumisrauhan kilometrimäärin täydellisesti etenkin, kun välitön osa lähiseutua on avaraa peltomaisemaa.

Alun perin on tietysti tehty virhe, kun toiminta on päästetty alkamaan, mutta nyt toiminnan taitekohdassa virhe tulee korjata ja otto lopettaa hallitusti nykyisen lupakauden päättyessä. Maakuntakaavassa 2006 alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi, joten sinne eivät sovi räjäytykset ja murskaukset kaikkine haittoineen. Uudessa maakuntakaavassa alue soveltuisi määriteltävän jopa ns, hiljaiseksi alueeksi. Ikävän sävyn luo hakijan vähättelevä asennoituminen, mikä ei lainkaan ota huomioon ympäristön kokemia haittoja ja vaurioita.

Varmana voidaan pitää tähänastisella kokemuksella irtoaineksen

otosta, että hakijan asenteella räjäytystoiminta kasvaa nopeasti mahdollisen luvan myöntämisen jälkeen hallitsemattomiin mittoihin.

Toisin kuin hakija perättömästi esittää, ottotoiminta ei suinkaan sijaitse kaukana häiriintyvistä kohteista. Päinvastoin säädösten määrittelemällä lähietäisyydellä sijaitsee todella merkittävästi jo nyt häiriöille altistuneita kohteita, lähimpänä Aarnihaka-tila. Esimerkiksi sen kohdalla mahdollinen tuleva räjäytystoiminta tulee saattamaan tilan tähänastisen ja suunnitellun toiminnan – hevosjalostuksen ja -terapian – lopettamisen uhan alle, jos toiminnan jatkamiselle niissä oloissa ei ole edellytyksiä.

Kaikki aiemmin esitetyt näkökohdat luonnonarvojen, vesiensuojelun maisemallisten arvojen, ympäristö- ja terveysvaikutusten osalta verrattuna nykyiseen ja ennen ottotoimintaa vallinneeseen tilanteeseen pätevät tulevaisuustarkastelussa korotettuina kokonaan uuteen mittaluokkaan mahdollisen räjäytys- ja murskaustoiminnan vuoksi.

Metsälain 10 § mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain 4 luvussa 29 § esitetyt suojeltavat luontotyypit sekä lain 47 §:n tarkoittamat ja asetuksen 22 §:n liitteessä 4 esitetyt erityisesti suojeltavat eliölajit ovat maa-aineslain tarkoittamia erikoisia luonnonesiintymiä, jotka tulee huomioida. Aarnihaka-tila vaatii, että edellä kirjoitettuun viitaten hakija veloitetaan laatimaan uusi luontoselvitys, missä tarkastellaan ottotoiminnan vaikutuksia koko ympäröivään Iso Kosenvuoren alueeseen, minne vaikutukset ulottuvat.

Lisäksi toinen Aarnihaka 1 ja 2 tilojen omistajista on jättänyt henkilökohtaisen mielipiteen edellisen mielipiteen liitteeksi. Hän toteaa mielipiteessään mm. seuraavaa:

Toiminnanharjoittajan anomus ympäristöluvan jatkolle soranoton suhteen tulee kokonaan evätä. Merkittävää ympäristöhaittaa melun, pölyn ja raskaan liikenteen muodossa aiheuttavaan toimintaan tarvittavaa lupaa ei missään maassamme myönnetä kyläasutuksen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi mielipiteessä kritisoidaan hakijan kykyä hoitaa nykyistä soranottoa toimintaa.

Muistutuksessa tuodaan esille, että toiminnanharjoittaja on estänyt kyläyhteisön kanssa sovittuun vapaan pääsyn yhteismaalle (mm. yhteismaan hiekanotto paikalle) ja rajoittanut vapaata liikkumista ja jokamiehen oikeuksia. Turvallisuusasioihin vetoamalla toiminnanharjoittaja on levittänyt aluerajojensa ulkopuolelle. Luvan hakija suorittaa jatkuvasti valtavaa melua tuottavaa lajittelutoimintaa mielivaltaisina ajankohtina. Kaikki muualla maassamme, missä tämän kaltaista toimintaa harjoitetaan virkistysalueiden välittömässä läheisyydessä, on yrittäjä

lupaehdoissa velvoitettu turvaamaan virkistysalueen käyttö omalla kustannuksellaan ja alueellaan eikä rajoittaen ihmisten toimintaa muiden omistamilla alueilla.

Vaarallista toimintaa harjoittavan yrittäjän on myös toimintatavoillaan -sekä asianmukaisella kalustolla - huolehdittava sivullisten turvallisuudesta. Mielipiteessä ollaan huolissaan liikenneturvallisuudesta mutkaisella, mäkisellä ja vilkkaasti liikennöidyllä maantiellä.

Alkuperäistä ympäristölupaa haettaessa sovittiin yhteismaita edustavan kylätoimikunnan kanssa siitä, että soran kuljetus voi tapahtua yhteismaan omistaman tiepohjan kautta Heinolantielle sillä ehdolla, että kyläläiset saavat vapaasti käyttää rakennettavaa siltaa ja siitä lähtevää, mm yhteismaan omalle soranottopaikalle ja edelleen Immilän kylään johtavaa metsätietä virkistyskäyttöön.

Silta on suljettu vajjerilla koko leveydeltään, kun aiemmin oli jalankulkijan levyinen ohitusmahdollisuus ja hiekkakuopan etelälaidan metsätie on blokeerattu isoilla kivenjätkäleillä. Kivet estävät täysin esim. em yhteismaan hiekkakuopalle pääsyn ja samoin merkittävästi vaarantaa metsätien käyttöä esim maastopyörällä tai ratsain. Allekirjoittaneella on myös omistuksessaan lato sillan välittömässä läheisyydessä, minkä vapaan saavutettavuuden toiminnanharjoittaja estävät.

Maassamme on tapana rajoittaa melua aiheuttavaa yritystoimintaa aikarajoituksin. Toiminnanharjoittaja jyrää kiviään kellosta tai kalenterista piittaamatta etenkin keväällä ja kesällä. Erityisesti Helluntait on kuopalla vietetty aamusta myöhään iltaan tapahtuvan jyrinän ja paukkeen merkeissä, samoin kesäillat viikonpäivästä riippumatta. Hevosteni karkailu on ollut selkeästi yhteydessä toiminnan tuottamiin äkillisiin rysäyksiin (alkanet vasta parina viime vuonna, laitonta louhintaa?!) ja aiheuttanut sekin osaltaan siten toiminnasta johtuvaa hengenvaaraa Heinolantiellä ajaville. Me, allekirjoittanut ja muut ansiotyössä käyvät alueen veroja maksavat asukkaat olemme täysin tämän, etenkin kirkkaalla ilmalla kilometreittäin kantavan metelin armoilla säännöllisesti lepopäivinämmme.

Toiminta-alue sijaitseen muinaisen Kymenvirran kulun läntisellä Kosevuoren muodostamalla "vastarannalla". Nykyään jokiuoman keskellä kulkee Hakokorvenoja. Hietalan kohdalta suoraan pohjoiseen johtaa kanjonimaisena reunustettuna aukeana vanha joenpohja, joutsenten ikiaikaisena levähdyspaikkana (suojeltava!) toimiva avoin peltoaukea Heinolantien kannattavan harjunreunan toimiessa itäisenä "vastarantana". Tämä geologinen luonnonsuppilo, "megafoni", aukeaa suoraan Halkokorvenojantien talojen keskittymään, kyläasutukseen. Niinpä fysiikan lakien mukaisesti

etenkin matalat äänet kantautuvat kanjonia pitkin suoraan kohti asuintaloja aiheuttaen todennäköisesti allekirjoittaneen "itärannan" päällä olevaan maatilaan kohdistuvaa melukuormitusta voimakkaamman melun juuri kalliolouhintaan kuuluvien äänien taajuudella. Siten absoluuttista etäisyyttä tärkeämpänä tekijänä meluhaittaa arvioitaessa on ilman muuta tämä äänen kulkuun vaikuttava maastonmuoto.

Asumismukavuuden menetyksen myötä myös kiinteistöjen arvon aleneminen olisi huomattava tällaisessa tilanteessa. Kiinteistölainsäädännön asiantuntijan alustavan arvion mukaan todennäköisesti korvausvelvollisuudesta vastuuseen haettaisiin luvan myöntäjää, ja oikeus ryhmäkanteen nostamiseen toteutuisi.

Raskas rekkaliikenne aiheuttaa myös seuraavassa, toiminnanharjoittajan omimasta risteyksestä pohjoiseen sijaitsevassa kyläasutuksen kohdalla sijaitsevassa risteyksessä merkittävän riskin muiden kulkijoiden osalta. Kyseinen Heinolantien ja Halkokorventien risteyskohta on jo nyt merkitty "Vaarallinen risteys" - liikennemerkillä jyrkän alamäen, huonon näkyvyyden ja asuintalojen sijainnin takia. Alueella asuu paljon pikkulapsia ja ihmiset ulkoiluttavat jatkuvasti koiriaan Heinolantietä pitkin. Mainittakoon lisäksi, että uuden Vuolenkosken sillan valmistuttua muutama vuosi sitten lähes kaikki idästä tuleva, Heinolaan suuntautuva rekkaliikenne - etenkin tukkirekat - siirtyi käyttämään kiertotietä Mankalan kautta. Vaikka reitti on pidempi, on se rekanajon turvallisuuden kannalta täysin eri luokkaa kuin muinainen Heinolan postitie kiemuroineen, mäkinen.

Kaikkeen edellä mainittuun viitaten vaadin, että soranottoon tarkoitettu ympäristölupa perutaan kokonaan eikä missään tapauksessa asutun kylän välittömään läheisyyteen myönnetä kalliolouhinta- eikä murskeen käsittelylupaa. Toiminnanharjoittaja on ympäristöstä, säännöistä ja omistus- sekä jokamiehen oikeuksista piittaamaton toimija, joka mielivaltaisuutta ei saa lupapoliittisesti enää mahdollistaa.

Muistuttajan mukaan, mikäli lupa myönnetään, on sen oltava erittäin tarkkaan rajattu vain lopun soran ottoon. Mitään ulkopuolisen maa-aineksen käsittelyä ei missään tapauksessa tule sallia. Ympäristöluvan on kirjallisesti sisällettävä selkeät rajoitukset em oikeuksia loukkaavalle toiminnalle. Esimerkiksi tarpeelliseksi katsomansa alueen rajauksen tulee sijaita toiminnanharjoittajan omalla maalla yhteismaan sijaan, ei siis missään tapauksessa sillalla. Alkuperäisen sopimuksen mukaisesti vapaa ja esteetön pääsy on taattava sillan kautta kaikille kyläläisille yhteismaan metsätielle sekä omistusoikeuden että jokamiehen oikeuden perusteella. Mikäli katsotaan, ettei tätä aluetta enää voida turvallisesti virkistyskäyttöön käyttää, on lupa ehdottomasti evättävä. Yrittäjän vastuuseen jää omaisuudestaan, toimintansa

kannattavuudesta ym huolehtiminen niin, ettei toisten oikeuksia poljeta -eikä subventoida naapuruston hyvinvoinnin kustannuksella. Samoin heille kuuluu toimintansa aiheuttamasta ympäristön ja virkistyskäyttäjien turvallisuusriskeistä huolehtimisen käytännön toteuttaminen -esim panssariaita koko kuopan ympärille -eristämään haluamansa -ja siis ehdottomasti vain omistuksessansa olevan alueen- läpikululta. Kaiken muiden yksilöiden oikeuksia rajoittavan toiminnan, esim puomien tai aitojen on sijaittava kiistatta omistamallaan alueella siten, että sovittu vapaa liikkuminen toteutuu.

Toiminnalle on asetettava selkeät ja ehdottomat aikarajat. Kallionlouhintaa on ympäristön melusaasteista korkeimpaan luokkaan kuuluvaa, joten lupa tulee ensisijaisesti kokonaan evätä. Asukkaiden oikeus rauhalliseen asuinympäristöön on taattava, ehdottomasti. Koska Hietalan toiminnassa ei ole kyse suuren mittakaavan eikä nykytekniikan aikana myöskään vuodenaikaan sidotusta liiketoiminnasta eikä millään tavalla yleishyödyllisestä saati työllistävästä yritystoiminnasta, tulee aikarajaksi asukkaiden -myös pakoeläinten, hevosten- takia asettaa maksimissaan arkipäivisin virka-aika, esim 7-15, minkä sitovuus on erityisesti korostettava.

Kiinteistöjen Aromäki 532-403-2-23 ja Aromäki II 532-403-2-27 omistajat toteavat mielipiteessään mm. seuraavaa:

Ympäristölupahakemuksen kartassa ei ole merkitty kiinteistöimme porakaivoa, joka on rakennettu 2013.

Olemme huolissamme käyttöveden saannista, jos lähialueella suoritetaan räjäytystöitä. Veden virtaus kalliossa saattaa muuttua ja käyttövesi ehtyä.

Talomme on rakennettu 50-luvulla kalliolle pilareiden päälle, räjäytysten aiheuttama paineaalto/tärinä voi vahingoittaa rakennuksen perustuksia.

Lisäksi mielipiteessä tuodaan esiin Heinolantien kunto, jonka ei uskota kestävänsä painavien kuorma-autojen tuomaa lisärasitusta. Tiestö pitäisi perusparantaa tien reunojen painumisen lisääntymisen estämiseksi. Kapean ja painuneen tien liikenne turvallisuus laskee vaaralliselle tasolle.

Alueelle ei ole tarvetta perustaa uutta murskausasemaa ja neljän kilometrin etäisyydellä on jo vastaavaa toimintaa. Melu ja pölyhaittojen mahdollisuutta pohditaan muistutuksessa. Muistuttajat eivät puolla lupa-anomusta.

Halkotien ja Halkokorventien vesiosuuskunnan osakkaat toteavat mielipiteessään mm. seuraavaa:

Allekirjoittaneet asuvat vakituisesti linnuntietä noin 700 – 800 metrin etäisyydellä toiminta-alueelta. He ovat huolestuneita kivenlouhinnasta ja murskauksesta syntyvistä jäämistä ja em. toiminnan mahdollisesti aiheuttamista haitoista lähdevedelle. He haluavat ympäristölupaan kirjauksen, että elinkeinoharjoittajat J&J Hietala ovat täysimääräisesti korvausvelvollisia, mikäli ao. talouksien talousvedelle aiheutuu maku- tai laadullisia haittoja, joiden voidaan katsoa aiheutuneen maa-ainesten otosta, louhimisesta tai murskauksesta välittömästi tai välillisesti.

Mielipiteen antajat eivät suosittele toiminnalle nykyisin voimassa olevien asetusten ja säädösten ulkopuolella olevia toiminta-aikoja. Sesonkiaikoinakaan poikkeamat kuormaukselle ja kuljetukselle eivät ole tarpeen. Ympäristöluvan hakijat ovat todistettavasti nykyisen lupansakin aikana sorastaneet, kuormanneet ja kuljettaneet maa-ainesta heille myönnettyjen lupa-aikojen ulkopuolella, mikä ei ole hyväksyttävää.

Mielipiteessä mainitaan, että raskaan liikenteen lisääntymisen aiheuttamana myös muut haitat tulee huomioida. Tiellä liikkujien turvallisuus tulee huomioida. Kivien louhinnasta, ampumisesta, murskauksesta ja sorastuksesta on ihmisten lisäksi haittaa myös lähistöllä oleville kotieläimille, jotka voivat häiriintyä voimakkaista pamauksista. Lisäksi asukkaat ovat huolissaan meluhaitasta. Mielipiteessä mainitaan, että toimenpide alueen reunalla ei ole kuin pieni metsäsaareke ja peltoaukea, joka antaa äänelle erinomaisen kaikupohjan.

Hakijan vastine

Hakijalta on pyydetty vastine muistutuksesta, mielipiteistä ja lausunnosta.

30.12.2014 päivätyssä vastineessaan **Jani ja Jorma Hietala** ilmoittavat seuraavaa:

Halkotien ja Halkokorventien vesiosuuskunnan osakkaiden muistus/mielipide koskien maa-ainoslupa- sekä ympäristölupahakemustamme

- Maa-ainesten ottotoiminnasta, seulonnasta, murskauksesta, louhinnasta, varastoinnista tai kuljetuksesta ei synny jäämiä.*
- Maa-ainesten otto tai ympäristöluvan mukainen toiminta, ei tule vaikuttamaan millään tavalla kyseisen lähdekaivon veden laadullisiin ominaisuuksiin. Kyseinen lähde on toiminta-alueen koillisnurkasta noin 670 metrin etäisyydellä ja siitä purkautuva vesi muodostuu karttatarkastelun perusteella tupakallion ja Aarnihaka I ja II tilojen suunnalta.*
- Säädöksistä ja asetuksista poikkeamisille on esitetty riittävät perusteet.*

-Toiminnalle ei ole ollut ympäristölupaa aiemmin, toimintaa on harjoitettu lakien ja asetusten mukaisesti, ja toiminnalle ei ole ollut määrättyä aikarajoitteita.

-Tienhoito (sorastus, hiekoitus, auraus, lanaus, kunnossapito) ei ole maa-aineslupan tai ympäristölupan alaista toimintaa.

-Yleisen tien (Heinolantie 3134) liikenteen asiat, eivät kuulu maa-aines- tai ympäristöluvituksen piiriin, niille on omat säädöksensä.

-Hakemusten mukaisesta toiminnasta ei ole haittaa kotieläimille, ottaen huomioon etäisyys toiminnasta.

-Toiminnan meluvaikutuksista on teetetty Promethor Oy:llä melumallinnus, jossa todetaan että, esittämillämme suoritettavilla meluntorjuntatoimilla (meluvalleilla) ei melutason ohjearvot ylity kyseisillä kiinteistöillä.

Kiinteistönomistajien Aromäki 532-403-2-23 ja Aromäki II 532-403-2-27 yhteinen muistutus/mielipide koskien maa-aineslupa- sekä ympäristölupahakemustamme

-Maa-ainesten otto tai ympäristöluvan mukainen toiminta ei tule vaikuttamaan kyseisen porakaivon veden laadullisiin ominaisuuksiin. Porakaivo on toiminta-alueen kaakkoisnurkasta noin 930 metrin etäisyydellä. Koska maa-aineksia ei oteta pohjaveden alapuolelta, emme koe toimintamme vaikuttavan porakaivon veden tuottoon/ominaisuuksiin.

-Louhinnan suorittavalta yritykseltä vaaditaan riittävä kokemus louhintatöistä, niiden suunnittelusta sekä toiminnanvastuuvakuutus. Louhinnan aiheuttama tärinä ei tule vaikuttamaan kyseisten rakennusten perustuksiin, ottaen huomioon etäisyys joka on vähintään 900 metriä.

-Yleisen tien (Heinolantie 3134) kunto tai liikenneturvallisuus ei ole maa-aineslupan tai ympäristölupan käsittelyn piirissä.

-Mielipiteessänne esille tuoma toimija, on myös velvollinen hakemaan ympäristölupaa syyskuuhun 2015 mennessä.

-Toiminnasta on teetetty Promethor Oy:llä melumallinnus, jossa todetaan melun leviäminen ja suoritettavat toimenpiteet ohjearvojen alittamiseksi.

Kiinteistönomistajan Pusila 532-403-8-10 muistutus/mielipide koskien maa-aineslupa- sekä ympäristölupahakemustamme

-Maa-ainesten otto tai ympäristöluvan mukainen toiminta ei tule vaikuttamaan kyseisen tilan nykyiseen tai tulevaan käyttöön Päijät-Hämeen maakuntakaavassa varattuun tarkoitukseen maa-metsätalous alueena.

Kiinteistönomistajien Aarnihaka I ja II tilojen omistajien yhteisissä nimissä tekemä muistutus/mielipide koskien maa-aineslupa- sekä ympäristölupahakemustamme

Kohta 1: Vaatimus

Kyseisen uuden ottotoiminnan ja uuden ympäristölupahakemuksen mukaisen toiminnan selvitykset, on tehty ympäristöviranomaisen (LSYP) vaatimusten, sekä maa-aines ja ympäristönsuojelulakien ja asetusten mukaisesti.

Toiminnan aloittaminen ennen kyseisten lupien lainvoimaisuutta on riittävästi perusteltu. Esimerkkinä turhien valitusten aiheuttamat katkokset tuotteiden markkinoinnissa, toimituksissa ja tuotannossa Edelleen toteamme, että valvontaviranomainen on suorittanut alueella vuotuiset tarkastukset toiminnanharjoittajien läsnäollessa.

Kohta 2: Lähtökohta

Ympäristölupahakemukseen on virheellisesti jäänyt merkintä uusi toiminta. Käytännössä uutta toimintaa alueella on: Louhinta ja louheen rikotus. Alueella on murskattu soraa ja sorakiviä säännöllisesti, lakien ja asetusten mukaisesti vuodesta 2008 alkaen, sekä tuotu kiviä/louhetta murskattavaksi työmailta. Nyt uuden maa-ainesluvan haun myötä, myös ympäristölupa toiminnalle on haettava, kun louhinnan ja murskauksen kesto alueella on yli 50 päivää. Aiemman lainsäädännön mukaisesti, murskaus toimintaa on voitu harjoittaa ilman ympäristölupaa 50 päivää vuodessa. Alueella ei ole aiemmin louhittu kalliota.

Kohta 3: Lupien voimassaolo

Maa-ainesten oton ja ympäristöluvan mukaisen toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaisuutta on riittävästi perusteltua. Viittaus kohta 1:een.

Kohta 4: Lainsäädännöllisiä lähtökohtia

Kiinteistönomistajien viittaus vesilupa on aiheeton, koska toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle, pohjavedenottamon suoja-alueelle, eikä ottotoimintaa suoriteta pohjaveden pinnan alapuolelta. Viittaus Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon.

Kohta 5 Huomautuksia

Kyseinen alue ei sijaitse pohjavesialueella. Viittaus Hämeen ELY-keskuksen lausuntoon.

Kohta 6 Nykytilanne

Toiminnan haitallisista ympäristövaikutuksista on riittävästi selvityksiä, kuten teettämämme melumallinnus, sekä yleisesti saatavilla olevaa tutkimustietoa, jota on käytetty nykyisen, voimassa olevan Vna 800/2010 taustatietona, säädettäessä kyseistä asetusta. Ottaen huomioon toiminnan etäisyyden häiriintyviin kohteisiin, ei toiminnan ympäristövaikutuksien tarkemmille lisätutkimuksille,

lupahakemusten mukaisten selvitysten lisäksi ole tarvetta. Maa-ainesten ottoluvan pitkälle lupa-ajalle on riittävät perusteet, kuten esimerkiksi laadullisesti oikea, kestävä käyttö, ja pitkän ajan toiminnan suunnitelmallisuus.

Toiminnanharjoittajina olemme riittävästi selvillä toimintamme ympäristövaikutuksista.

Kohta 6: Vesiensuojelu ja muut luonnonarvot

Toiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Hakemusten mukaisella toiminnalla ei ole vaikutusta pohjaveteen. Olemme selvillä voimassa olevista laeista ja asetuksista toimintamme koskien. Pohjavesiasiat, ja niiden suojeleminen on selvitetty viranomaisen (LSYP) vaatimusten mukaisesti riittävällä tarkkuudella hakemuksissa.

Toiminnanharjoittajina olemme riittävästi selvillä toimintamme ympäristövaikutuksista. Toimintamme ei ole vaikuttanut eikä tule vaikuttamaan Halkokorvenjoen tai Sylvöjärven tilaan.

Kohta 7: Pintavesi

Hakemusten mukainen toiminta ei vaikuta Halkokorvenjoen tai Sylvöjärven tilaan millään tavalla.

Toisin kuin hakemuksessa on mainittu, alueella ei muodostu pintavesiä. Kyseessä olevat maininnat pintavesistä ja niiden käsittelystä on viranomaisen (LSYP) vaatimusten mukaisesti hakemukseen kirjattu ja heidän vaatimusten mukaisesti tehty laskelma laskeutusaltaista pintavesille, joka kyseiseen tarkoitukseen on tarpeeton edellä mainittujen asioiden johdosta. Pintavesi on: vesialueilla, kuten ojissa, joissa ja järvissä oleva maanpäällinen vesi.

Ennemminkin olisin huolissani maatalouden riskeistä pintavesille, salaojitetuilta pelloilta ja metsälaitumilta ojiin ja jokiin valuvien vesien asianmukaisesta käsittelystä.

Uhka pintavesille viittaamallamme kyseisellä valuma-alueella on jo tapahtunut muutama vuosi sitten Halkokorvenjoen pohjoislatvalla, samalla alalla toimivan autoilijan polttoöljysäiliön rikkouduttua vanhuuttaan.

Niin kuin jo todettu, maa-ainesten ottotoiminnan ja ympäristölupahakemusten mukaisella alueella ei muodostu pintavesiä, aluetta ei ole ojitettu, eikä alueella ole noroja, puroja, ojia tai jokia tai muutakaan vesialuetta.

Tuomme myös tässä esille sen asian, jonka takia mahdolliset laskeutusaltaat rakennetaan, tarvittaessa eli hulevesien käsittelyä varten.

Hulevesi on: Hulevesi on maan pinnalta, rakennusten katoilta tai muilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Hulevesiin luetaan myös perustusten kuivatusvedet. Hulevesien laatuun vaikuttavat useat eri tekijät sekä vuodenaikaisvaihtelu, alueellinen sijainti ja ympäristön rakentaminen.

Koska alueelle ei tehdä "rakennettua ympäristöä" ei hulevesiä käytännössä muodostu.

Mahdolliset laskeutusaltaat rakennetaan vain, mikäli hulevesiä alkaa muodostua, estämään kiintoainesten, kuten hienoainesten joutuminen pintavesiin, mikä on myös Vna 800/2010 mukainen toiminta.

Toiminnasta hakemusten mukaisesti ei muodostu öljypäästöjä tai raskasmetallipäästöjä, jotka aiheuttaisivat ympäristön pilaantumista.

Kohta 8: Ympäristön ja luonnonarvot Ison Kosenvuoren alueella

Iso Kosenvuoren ja Huhkaimen välisellä alueella on mainitseminen maisemansuojelun kannalta arvokasta aluetta, jonka luokitus on H4 eli: paikallisesti arvokas. Kyseiset maisema arvot eivät kuitenkaan sijaitse kyseisellä maa-ainestenotto tai toiminta alueella, vaan Halkokorvenjoen itä-, ja toiminta alueen etelän puolilla osilla, ei kuitenkaan toiminta alueella. Tämä selviää Päijät-Hämeen POSKI projektin loppuraportista liitteen 37 karttatarkastelulla.

Niin kuin toteatte, toiminta alueen ympäristö on hyvin vaihtelevaa ja paikoin jyrkkäpiirteistä, täten ottotoiminnan päättyessä, pystysuorat seinämätään eivät merkittävästi erotu ympäristöstään.

Kyseistä esiin tuomaanne Immilän ja Metsäkylän välistä kulkuyhteyttä ei ole olemassa, vaan kulkuoikeudet ovat kiinteistökohtaisia tien käyttöoikeuksia, jotka eivät kuulu maa-ainestai ympäristöluvituksen piiriin.

Länsirajan takana olevan, kalliomäkien välisessä painanteessa olevan suon tilaan, hakemustemme mukainen toiminta ei tule vaikuttamaan. Myös mainitsemanne kurki, on kyseisellä suolla oleskellut ja pesinyt tähänkin asti, olemassaolovasta ottotoiminnasta huolimatta, käsittääksemme täysin häiriintymättä.

Esiin tuomanne Rahkosuo, sijaitsee maa-ainestenottoalueesta 400 metriä luoteeseen ja hakemusten mukainen toiminta ei tule vaikuttamaan kyseisen suon tilaan/arvoihin.

Mainitsemanne kallioelinympäristö ei sijaitse toiminta alueella, eikä alueella ole varjojyrkänteitä. Hakemustemme mukainen toimintamme ei tule vaikuttamaan kyseisiin asioihin.

Toiminta-alueella ei ole havaittu metsoja tai kurkia.

Mainitsemananne nimettönä lampena käsitämme, että tarkoitatte toiminta-alueesta koillisen suuntaan olevaa lampea, jolle toiminta alueen reunalta on matkaa 600 metriä. Hakemustemme mukainen toiminta ei tule vaikuttamaan kyseiseen lampeen tai sen ympäristöön millään tavalla.

Toiminta-alueella ei ole mainitseminen virkistys- tai luonnonsuojeluarvoja.

Kohta 9: Ympäristön ja luonnonarvot lähiasutuksen alueella

Laidun alueelle ja sen toimintoihin ei ole vaikutuksia maa-ainesten ottotoiminnasta.

Ympäristölupahakemuksen mukaisesta toiminnasta ainoa asia, mikä kyseisen alueen tilaan voi vaikuttaa, on melu, josta on tehty mallinnus, jonka perusteella kyseisellä laitumella meluarvo LAeq 7-22 alittuu 55 dB koko toiminnan aikana.

Vna 588/2010 mainitaan, että hevosta ei saa pitopaikassaan altistaa jatkuvalla yli 65 dB:n melulle ja teettämistämme melumallinnoista voidaan todeta, että toiminta ei ylitä kyseistä meluarvoa.

Muulla Aarnihaka I ja Aarnihaka II tilan alueella ei ohjeelliset meluarvot ylity.

Myöskään kyseiselle suojelualueelle, ei saamamme suojelupäätöksen asiakirjan mukaisesti rajoiteta melua, joka siis käytännössä muodostuu pääasiassa nyt ja tulevaisuudessa, alueen reunaa kulkevan Heinolantien yleisen liikenteen melusta.

Ottoalue ei näy tilan Aarnihaka I tai II suuntaan välissä olevan puuston ja maaston muotojen johdosta. Ottoalue näkyy Halkokorventien suuntaan niin kuin olemme hakemuksessamme maininneet, kyseisen suunnan väestö ei ole ottanut minkäänlaista kantaa tähän asiaan.

Mainitsemanne Halkokorvenjoen maanviljelyskäytössä olevan peltoaukean levähdyspaikalla on tosiaan paljon lintuja etenkin syksyisin. Emme ole havainneet niiden häiriintyneen toiminnasta tähänkään asti, emmekä usko niiden häiriintyvän tulevaisuudessakaan. Kyseinen levähdysalue on metsästysaluetta ja alueen metsästysseuran jäsenet ovat kyseisellä alueella käyneet hanhia ja sorsia metsästävässä.

Kohta 10: kulkuyhteydet ja jokamiehenoikeudet

Ottoalueen eteläreunassa sijaitseva vanha tie on lakkautettu 1970

luvulla, koska kulkuyhteydet muita reittejä pitkin ovat parantuneet.

Kulkuoikeus yhteisille maa-alueille on osoitettu Kolisevantien kautta ja kyseisillä muistuttajilla ei ole tienkäyttöoikeuksia Halkokorvenjoen itä- tai länsipuoliselle yksityistielle tai sillalle. Tiellä on ratsastettu ja ulkoilutettu koiria tietoisesti aiheuttaen riskejä tien oikeudellisille käyttäjille. Yksitystie on suljettu, koska tielle ei ole saatu kunnallista tai valtiollista tukea sekä estämään varkaudet ja vahingonteot sekä ilkivallan.

Karttatie nimike on vanhentunut ja kaikki siihen liittyvät kommentit ja ns. velvoittamiset tulee siten jättää kokonaan huomioimatta.

Aarnihaka tilan omistama lato on tietävästi myyty ja ostettu polttopuiksi, noin 6 vuotta sitten. Aarnihaka tila ei omista ladon maapohjaa, eikä ole sitä käsittääksemme vuokrannutkaan. Joten heillä ei ole tienkäyttöoikeuksiaan.

Emme perustele tai selittele hakemuksissa mitään aiempia toimiamme kulkemisen kieltämiseksi, koska ne ovat lainmukaisia.

Kohta 11: Melu

Toiminnasta on kaikkiaan teetetty melumallinnus, jonka mukaan meluarvot alittavat säädetyt yleiset ohjearvot häiriintyvissä kohteissa.

Räjäytyksiä on keskimäärin alle 10 vuodessa, joten niistä ei muodostu kohtuutonta haittaa tiloille Aarnihaka I tai Aarnihaka II.

Kohta 12: Tähänastiset kokemukset

Toiminnasta ei ole tähänkään asti seurannut raskaita ympäristöhaittoja, eikä sellaisia seuraa tulevaisuudessakaan.

Melu koetaan monen tasoisena, vaikka ääni kuuluukin, ei se silti ylitä ohjearvoja tai aiheuta terveydellistä haittaa. Edelleen, toiminnasta on tehty melumallinnus, jossa on otettu maaston muodot huomioon.

Esitetty toiminnan aikarajoitus vaatimus 7-16 on täysin kohtuuton ja ei kuulu muistuttajien toimivaltaan. Toimiajat tulee myöntää hakemusten mukaisina.

Kohta 12: Muu toiminta

Me toiminnanharjoittajat emme harjoita tai salli aseilla ampumistoimintaa kyseisellä alueella. Emme ole pitäneet alueella minkäänlaisia laittomia haaskoja tai houkuttimia. Alueen ympäristössä harjoittaa metsästystoimintaa paikallinen

metsästysseura.

Kohta 13: Ottotoiminnan mahdollisen laajenemisen vaikutuksia

Yleisen tien (Heinolantie 3134) liikennemäärä, turvallisuus ja kunto ei kuulu maa-aines- tai ympäristöluvituksen piiriin. Emme ole aiheuttaneet tiellä minkäänlaisia vaaratilanteita.

Emme ole käyttäneet minkäänlaisia agentteja hakemustemme valmistelussa.

Siitä huolimatta vaikutukset on kuvailtu ja selvitetty viranomaisen (LSYP), lakien ja asetusten vaatimuksien mukaisesti, riittävässä määrin.

Uudessa maakuntakaavassa ei ole viittauksia että alue olisi hiljainen.

Hakemustemme mukainen toiminta ei estä tai rajoita Aarnihaka I ja II tilojen nykyistä ja tulevaa toimintaa.

Kyseisten Aarnihaka I ja Aarnihaka II tilojen sisällä tapahtuva, suunniteltu ja vielä siis toteuttamaton hevosterapia toiminta, ei mielestämme estä tai rajoita toimintaamme.

Toiminta-alueen ympäristöolosuhteet ja vaikutukset niihin, on kuvailtu viranomaisten vaatimusten (LSYP), lakien ja asetusten mukaisesti riittäväällä tavalla ja ne eivät estä hakemustemme mukaista toimintaa. Kuten Hämeen ELY-keskus ja Nastolan kunta lausunnoissaan toteaa, toiminnalle ei ole esteitä.

Toisen Aarnihaka I ja II kiinteistöjen omistajan henkilökohtainen muistutus, liittyen kiinteistönomistajien yhteisissä nimissä tekemään muistukseen/mielipiteeseen, koskien maa-aineslupa- sekä ympäristölupahakemustamme

Yleiset kommenttimme esille tuotuihin asioihin:

- Yleisen tien (3134 Heinolantie) liikenteeseen, turvallisuuteen ja kuntoon liittyvät asiat eivät kuulu maa-aines- tai ympäristöluvituksen piiriin.

- Kuljetus kalustoa, sen kuntoa ja liikennekelpoisuutta käsitellään vuosittain tapahtuvien vuosikatsastusten yhteydessä, ne eivät kuulu kummankaan luvituksen piiriin, eivätkä ole muistutuksen antajan arvioitavissa tai toimivallan alaisia.

- Kiviaineskuormat painavat aina saman verran, koska tuotteita toimitetaan painon mukaisesti (määränä tonni), kuljetuskaluston kantavuuden mukaisesti, jota koskee oma lainsäädäntönsä.

- Mainitsemanne "yhteismaat" ei omista Halkokorvenjoen itäpuolista tiepohjaa ja koko tieasia ei kuulu kummankaan luvituksen piiriin, vaan sitä koskee oma lainsäädäntönsä.

- Tiedossamme ei ole minkäänlaisia viittaamianne tienkäyttö tai muitakaan sopimuksia.
  - Toimintaa on harjoitettu lakien ja asetusten mukaisesti.
  - Jokaisen oma velvollisuus on pitää eläimille tarkoitetut aitaukset siinä kunnossa, että eläimet eivät niistä karkaa toistuvasti, millään tavalla ei näiden eläinten karkailua voi yhdistää meidän toimintaamme.
  - Toiminnasta on tehty melumallinnus, joka osoittaa pahimmissa mahdollisissa olosuhteissa tapahtuvan melun leviämisen, josta voi todeta että kiinteistöillänne ohjearovot alittuvat.
  - Edelleen toteamme, yleisen tien liikenne ei kuulu luvituksen piiriin.
  - Toimintaa on harjoitettu lakien ja asetusten mukaisesti.
- Toimintamme ei ole millään tavalla aiheuttanut kotieläinten karkailua, jokaisen omalla vastuulla on vastata kotieläintensä aitauksista, ja niiden asianmukaisesta hoidosta ja kunnossapidosta.
- Toiminnan virka-aikaistamisvaatimus klo 7-15 on kohtuuton ja lupa tulee myöntää niin kuin sitä on haettu.

Tarkastukset

Alueella on suoritettu tarkastus 22.10.2014. Tarkastuksesta on laadittu muistio.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Lahden seudun ympäristölautakunta päättää myöntää ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n mukaisen ympäristöluvan Jani ja Jorma Hietalalle kalliokiviaineksen louhinnalle ja kivenmurskaamolle Nastolan kunnan Immilän kylään kiinteistölle Hietalanharju, kiinteistötunnus 532-403-1-120 hakemuksen ja annettujen lupaehtojen mukaisesti.

Louhinnan ja murskaamon tulee täyttää Valtioneuvoston asetuksessa (VnA 800/2010) säädetyt ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimukset.

Lahden seudun ympäristölautakunta päättää, että luvanvarainen toiminta voidaan aloittaa murskauksen osalta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija asettaa 5 000 €:n vakuuden ennen toiminnan aloittamista. (YSL 101 §)

1. Murskausta voidaan tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 22.00. Poraamista voidaan tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 20.00. Rikotusta voidaan tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 8.00 – 18.00. Räjähdyksiä voidaan tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 8.00 – 18.00.

Kuormaamista ja kuljetusta voidaan tehdä arkisin maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 22.00, lauantaisin klo 7.00 – 18.00. Lauantaisin tapahtuvasta toiminnasta on pidettävä kirjaa muun kirjanpidon ohella. Kirjanpidosta on käytävä ilmi mitä on tehty, työskentelypäivät ja –kellonajat sekä syy toiminnalle. (YSL 4 §, 43 §, NaapL 17 §, VnA 800/2010)

2. Kiviainesta saa tuoda maa-ainesten ottoalueen ulkopuolelta murskattavaksi tähän laitokseen 10 000 t vuodessa. Alueen ulkopuolelta tuotavasta kiviaineksesta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta on käytävä ilmi kiviaineksen alkuperä, määrä ja tuontiajankohta. (YSL 4 §, 43 §, NaapL 17 §)
3. Lahden seudun ympäristöpalveluille on varattava mahdollisuus osallistua murskaamon käyttöönottotarkastukseen. (YSL 83 §)

Melu

4. Laitoksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien häiriintyvien kohteiden oleskelupihoilla päivällä klo 7 – 22 A-äänitasoa 55 dB eikä yöllä klo 22 – 7 A-äänitasoa 50 dB. Lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä alueilla ja luonnonsuojelualueilla melu ei saa ylittää päivällä kello 7 – 22 A-äänitasoa 45 dB eikä yöllä klo 22 – 7 A-äänitasoa 40 dB. Mikäli melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, on mittaustuloksiin lisättävä melutason ohjearvopäätöksen 4 §:n mukaisesti 5 dB ennen tulosten vertaamista päivä- ja yöohjearvoihin. (YSL 43 §, Vnp 993/1992, Vna 800/2010)
5. Toiminnassa on noudatettava hakemuksen ympäristömeluselvityksessä esitetyt toimintarajoitukset sekä käytettävä siinä esitettyä meluntorjuntakeinona meluväljejä. Meluntorjunnan vuoksi alueella saa olla toiminnassa vain yksi murskauslaitos kerrallaan. Porausta ja murskausta ei saa tehdä samanaikaisesti.

Määräyksestä voidaan poiketa, jos toiminnanharjoittaja pystyy melumittauksin osoittamaan alittavansa Valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) annetut melutason ohjearvot läheisellä luonnonsuojelualueella. (YSL 43 §, Vnp 993/1992)

6. Meluvallien rakentamissuunnitelmat, joista ilmenee melun leviäminen ja vallien riittävyys, on toimitettava Lahden seudun ympäristöpalveluille hyväksyttäväksi vähintään kolme

kuukautta ennen uudelle ottotasolle siirtymistä. Suunnitelmat on esitettävä vähintään meluselvityksessä esitetyiltä kolmelta ottotasoilta. (YSL 43 §)

7. Toiminnasta asutukselle ja luonnonsuojelualueelle aiheutuva melutaso on mittaautettava toiminnan eri vaiheissa ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen kiinteistöllä Aarnihaka 1 (RN:o 532-403-3-137). Mittaussuunnitelma on hyväksyttävä Lahden seudun ympäristöpalveluilla kuukausi ennen mittausten suorittamista. Mittausraportti on toimitettava Lahden seudun ympäristöpalveluille viimeistään kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta. (YSL 5 §, 46 §, NaapL 17 §)
8. Murskausjaksoista ja räjäytyksistä on tiedotettava alle 800 metrin etäisyydellä sijaitsevia loma- ja asuinkiinteistöjä. Asukkaille on ilmoitettava murskausjakson ja räjäytysten ajankohdat. (YSL 4 §, 43 §)

Päästöt ilmaan, maaperään ja pohjaveteen

9. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Murskauksen pölynsidonta on järjestettävä laitteiston riittävällä koteloinnilla sekä tarvittaessa kastelulla. Työmaateiden ja varastokasojen pölyäminen on estettävä riittävällä kastelulla tai muulla riittävällä pölyn sidonta keinolla. (YSL 4 §, 8 §, 43 §, VnA 800/2010)
10. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät saa ylittää alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla he saattavat altistua ilman epäpuhtauksille, valtioneuvoston asetuksessa 38/2011 hengitettäville hiukkasille (PM10) esitetyjä raja-arvoja. (YSL 4 §, 43 §, VnA 38/2011)
11. Alueen hulevesistä ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistöille. (YSL 4 §)
12. Veden laatua on tarkkailta naapurikiinteistön RN:o 532-403-1-116 talousvesikaivosta kerran vuodessa Hämeen ELY-keskuksen 1.1.2010 antaman kalliokiviainesten oton pohjavesivaikutusten seurantasuosituksen suppean analyysivalikoiman mukaan. Ensimmäinen näyte tulee ottaa vuoden 2015 aikana. (YSL 5 §, 46 §)
13. Alueella käytettävien vaarallisten aineiden varastointi sekä

koneiden ja laitteiden sijoitus, säilytys ja tankkaus on järjestettävä siten, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden, pintaveden tai maaperän pilaantumisen vaaraa. Vaarallisten aineiden valuminen ympäristöön on estettävä mahdollisissa onnettomuustilanteissa sekä säiliöiden tai laitteistojen rikkoutuessa. Mikäli toiminnassa on pitkiä taukoja, tulee vaarallisten aineiden varastointia alueella välttää ja polttonestesäiliö tyhjentää. (YSL 4 §, 7 §, 8 §, 43 §, VnA 800/2010)

14. Alueella säilytettävät muut vaaralliset aineet, kuten poltto- ja voiteluaineet, on sijoitettava katoksella varustettuun, lukittuun, säilytettävien aineiden tilavuutta vastaavaan, reunoiltaan korotettuun sekä nesteitä läpäisemättömään tiiviiseen suoja-altaaseen. Hulevesien pääsy suoja-altaaseen on estettävä. (YSL 4 §, 7 §, 8 §, 43 §, VnA 800/2010)

15. Polttoainesäiliöiden on oltava hyväkuntoisia kaksoisvaippasäiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöihin törmääminen on estettävä. Säiliöt on varustettava tyyppikilvellä, laponestolla, ilmaputkella, lukittavalla täyttöaukolla sekä ylitäytönestimellä. Säiliön polttoaineletkulla on oltava kannaketeline. Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto (lukittava pistooli tai vastaava) työajan ulkopuolella tapahtuvan asiattoman käytön estämiseksi. Säiliön käyttövarusteet on säilytettävä lukittavassa suojakotelossa. (YSL 4 §, 7 §, 8 §, 43 §, VnA 800/2010)

16. Työkoneiden tankkauspaikan pohjarakenteen on oltava tiivis, vettä ja polttoaineita läpäisemätöntä, kaluston aiheuttamaa mekaanista kulutusta kestävä sekä reunoilta korotettu. Tankattavien koneiden on mahtuvat kokonaisuudessaan alueelle. Alueella kertyvien hulevesien poisto on järjestettävä maaperää ja pohjavettä vaarantamatta. Ennen tarkkauspaikan rakentamista on suunnitelma hyväksyttävä Lahden seudun ympäristöpalveluilla.

17. Laitteistojen (seulat, murskaimet, aggregaatti) tankkauspaikkojen alle on asennettava tiiviit suojarakenteet (esim. HDPE-kalvo), mikäli urakka kestää yli neljä viikkoa. Lyhemmissä urakoissa tulee suojauksena käyttää öljynimeytysmattoa. Näillä suojuuksilla voidaan estää vahinkotilanteissa polttoaineiden pääsy maaperään. Laitteiden tankkauksessa on noudatettava erityistä huolellisuutta, ettei

polttonestettä pääse maaperään. Suojarakenneratkaisut on hyväksyttävä Lahden seudun ympäristöpalveluilla ennen toiminnan aloittamista.

Aggregaattia ja sen polttonestesäiliötä voidaan varastoida myös allastetussa kontissa, josta mahdollisissa vuototilanteissa polttoneste on kerättävissä talteen. (YSL 4 §, 7 §, 8 §, 43 §)

Jätteet ja niiden käsittely

18. Laitoksella syntyvät jätteet on käsiteltävä siten, ettei niiden käsittelystä tai varastoinnista aiheudu haittaa ympäristölle. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on kerättävä ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

Mahdollisesti syntyvät saniteettivedet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn luvan omaavalle vastaanottoajalle. (YSL 45 §, JäteL 13 §, 15 §)

19. Syntyvät vaaralliset jätteet on toimitettava paikkaan, jolla on ympäristönsuojelulain

mukainen lupa käsitellä kyseisiä jätteitä. Vaaralliset jätteet on varastoitava asianmukaisesti merkityissä astioissa ja säilytettävä lukittavissa ja katetuissa tiloissa. (YSL 45 §, JäteL 16 §, 29 §, JäteA 8 §, 9 §)

Häiriötilanteet

20. Mikäli laitteistoihin tulee vikoja tai häiriöitä, jotka lisäävät päästöjen määrää, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin päästöjen ehkäisemiseksi, niistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Laitteet tulee saattaa normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se teknisesti on mahdollista. Laitoksen päästöjä olennaisesti lisäävistä häiriöistä on ilmoitettava välittömästi

Lahden seudun ympäristöpalveluille. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, YSA 19 §, 30 §, VnA 800/2010)

21. Jos kiinteistöllä sattuu vahinko tai onnettomuus, jossa polttonestettä tai muita kemikaaleja pääsee vuotamaan maaperään, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin päästöjen leviämisen estämiseksi ja päästöstä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi. Tapauksesta on ilmoitettava viipymättä Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle ja Lahden seudun ympäristöpalveluille.

Jos päästöstä aiheutuu maaperän pilaantumista, toiminnanharjoittajan on tehtävä maaperän puhdistamista

koskeva ilmoitus Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Öljyinen maa tai imeytysaine on toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan.

Vahinkoja varten alueelle on varattava helposti saataville riittävästi imeytysainetta ja työntekijät on koulutettava toimimaan oikein vahinkotilanteissa. Työkoneissa ja laitteissa on oltava pelastus- ja ympäristöviranomaisen yhteystiedot sekä opastus mahdollisia vaaratilanteita varten. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, 46 §, 62 §, 75-79 §, YSA 30 §, VNa 800/2010)

Tarkkailu ja raportointi

22. Toiminnan ympäristönsuojelua koskeva yhteenvetoraportti on toimitettava Lahden seudun ympäristöpalveluille vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportissa tulee olla ainakin:

- louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä
- ulkopuolelta tuodun kiviaineksen määrä ja alkuperä
- polttoaineiden ja räjähdysaineiden laatu- ja kulutustiedot
- murskauksen ja louhinnan toiminta-ajat sekä räjäytysajat
- lauantaisin tehdyt kuormaus- ja kuljetustyöt
- laskennalliset ja/tai mitatut vuosipäästöt
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet
- jätehuoltoa koskevat tiedot: syntyneet jätteet, vaaralliset jätteet ja niiden toimituspaikat
- öljynerotuskaivon tyhjennykset sekä huolto- ja korjaustoimenpiteet
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet
- yhteenveto mahdollisista päästöjä lisänneistä häiriöistä (ajankohta, syyt, vaikutukset, päästölisäys, valitukset, korjaustoimenpiteet) sekä yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä
- vedenlaadun ja päästömittausten tarkkailutulokset

Vuosiyhteenvedon pohjana olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (YSL 5 §, 46 §, 83 §, JäteL 12 §)

23. Toiminnanharjoittajan on osallistuttava ympäristötilan mm. ilmanlaadun yhteistarkkailuun (YSL 5 §, 46 §)

24. Toiminnan lopettamisesta on tehtävä ilmoitus Lahden seudun ympäristöpalveluille. Toiminnanharjoittajan tulee ennakolta ilmoittaa toiminnan loppumisajankohdasta ja esittää selvitys alueen siistimisestä ja mahdollisesta puhdistamistarpeesta ja

puhdistamisesta. (YSL 43 §)

25. Kaikki luvassa edellytetyt raportit ja selvitykset on toimitettava sähköisesti Lahden seudun ympäristöpalveluille sähköpostiosoitteeseen lahdenseudunymparistopalvelut@lahti.fi. (YSL 46 §)

Perustelut

Lahden seudun ympäristölautakunta katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta louhinnan ja murskaamon toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Hakemuksesta esitetyt lausunnot ja muistutukset on otettu päätöksen teossa riittävästi huomioon määrättäessä toiminta-ajoista, melun- ja pölyntorjunnasta, melumittauksista, vaarallisten aineiden varastoinnista sekä koneiden ja laitteiden tankkauspaikkojen suojaamisesta.

Hakija on myös toimittanut Lahden seudun ympäristölautakunnan päätöksessä 24.2.2015 § 9 edellytetyt täydennykset lupahakemukseen (pohjavesiselvitys, korjattu ottosuunnitelma ja maisemointisuunnitelma).

Toimittaessa tämän päätöksen ja hakemuksessa annettujen tietojen mukaisesti laitoksen toiminnasta ei voida katsoa nykytietämyksen mukaisesti aiheutuvan terveyshaittaa, muuta merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, joten luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät. Toiminta on voimassaolevien kaavojen ja maankäyttösuunnitelmien mukaista. (YSL 42 §)

Yksilöidyt perustelut

Hakija on hakenut lupaa aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvan täytäntöönpano lupaehtoja noudattaen ei tee muutoksen hakua hyödyttömäksi murskauksen osalta eikä vaaranna peruuttamattomasti ympäristöä. Louhinnalle ei voida myöntää aloituslupaa, koska vaikutukset ympäristöön olisivat peruuttamattomat.

Toiminta-aikojen koskeva määräys noudattelee Valtioneuvoston ns. Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja ja hakemusta. Kuormausta ja kuljetusta ei ole sallittu öisin, mutta aloitusaikaa on aikaistettu tunnilla huomioiden Muraus-asetuksessa sallitut toimintaajat. Määräys on annettu lähimpien häiriintyvien kohteiden suojaamiseksi. (1)

Kirjanpitoa, raportointia, suunnitelmien hyväksyntää, käyttöönottotarkastusta ja toiminnan lopettamista koskevat määräykset on annettu valvonnallisista syistä. (1, 2, 3, 6, 7, 22, 24, 25)

Pölyä, melua ja ulkopuolelta tuotavan louheen määrää koskevat määräykset on annettu lähimpinä olevien häiriintyvien kohteiden suojaamiseksi. Raja-arvoja koskevat määräykset ovat Valtioneuvoston asetusten ja päätösten mukaisia. (2, 4-10)

Toiminnasta aiheutuvat riskit on pyrittävä minimoimaan sekä melu- ja pölyhaittoja vähennettävä käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja käytäntöjä. (5, 9, 13-17)

Meluvallien rakentamissuunnittelulla varmistetaan niiden riittävyys melutason ohjearvojen saavuttamiseksi. Melumittauksilla selvitetään melutaso lähimmällä asuinkiinteistöillä ja huomioidaan luonnonsuojelualueella voimassa olevat asuinkiinteistöjä tiukemmat melutason ohjearvot. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. (6, 7)

Toimintaa on harjoitettava meluselvityksessä esitettyjä meluntorjuntakeinoja noudattaen, jotta päästään valtioneuvoston päätöksessä esitettyihin melutason ohjearvoihin luonnonsuojelualueella. Tiedotusvelvollisuus räjäytys ja murskaustoiminnan osalta on annettu, jotta asukkaat voivat varautua räjähdyksiin ja melun mahdolliseen kantautumiseen toiminta-alueelta. (5, 8)

Määräys hulevesistä on annettu naapureille mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. (11)

Ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Laitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsee hakijan talousvesikaivo, josta toiminnan vaikutuksia pohjaveteen on seurattava terveydellisistä ja ympäristönsuojelullisista syistä. (12)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin työkoneissa ja laitteissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi. Polttoaineiden käsittely- ja säilytysmääräyksillä varmistetaan, etteivät polttoaineet aiheuta maaperän tai pintavesien likaantumiseriskiä. Polttonesteiden, kemikaalien ja vaarallisten jätteiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta, jotta näiden aineiden joutuminen maaperään ja pohjaveteen voidaan estää. (13-17)

Jätelain mukaan hyödyntämiskelpoiset jätteet on hyödynnettävä ja

jätehuolto on järjestettävä siten, ettei jätteistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Vaaralliset jätteet voivat olla kemiallisen tai muun ominaisuutensa takia vaarallisia terveydelle tai ympäristölle, mikä tulee huomioida niiden käsittelyssä. (18, 19)

Häiriö- ja muita poikkeustilanteita koskevat määräykset ovat tarpeen päästöjen minimoimiseksi ja valvonnallisista syistä. (20, 21)

Laitoksen päästöjen vaikutuksia ilmanlaatuun voidaan parhaiten seurata yhteistarkkailulla, mikäli sellainen järjestetään. (23)

Lausunnossa ja muistutuksissa on kiinnitetty huomiota pohjaveden suojeluun ja ilmaistu huoli louhinnan mahdollisista vaikutuksista talousvesikaivojen antoisuuteen ja veden laatuun. Lupa-alueella on hyvin vettä läpäiseviä sora- ja hiekkakerroksia, mutta pohjavesiselvityksessä alueen pohjaveden havaintoputket ovat olleet kuivia eli pohjavettä ei ole alueella havaittu. Karttatarkastelun ja Päijät-Hämeen POSKI-projektin Iso Kosenvuorta koskevan selvityksen mukaan Iso Kosenvuoren entisen pohjavesialueen (poistettu pohjavesiluokituksesta) pohjavedet muodostuvat Halkokorvenojan molemmiin puolin. Lähimpien asuinkiinteistöjen (poislukien hakijan oma kaivo) talousvesikaivojen vedet muodostuvat Halkokorvenojan itäpuolisella alueella eivätkä louhinta-alueella. Näin ollen voidaan todeta, ettei toiminnalla ole vaikutuksia pohjavesiin tai lähialueen talousvesikaivoihin.

Lupahakemusta on täydennetty pohjavesiselvityksellä, jonka mukaan soran ja kallion otto ei tule vaikuttamaan haitallisesti ympäristön pohjavesiolosuhteisiin, eikä siten esimerkiksi metsän kasvuun tai läheisen suon kasvustoon. Selvitysten perusteella voidaan todeta, ettei ottamistoiminta tule aiheuttamaan huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteisiin.

Luontoselvitystä ei ole toiminnanharjoittajalta edellytetty. Yleensä louhinta-aluetta laajemmat ympäristöselvitykset edellytetään hankkeilta, jotka kuuluvat ympäristövaikutusten arviointimenettelylain piiriin.

Lähialueella levähtäville linnuille on tarjolla korvaavia levähdyspaikkoja, jolloin linnuston suotuisa suojelutaso säilyy.

Mielipiteessä on tuotu esiin, että yksityisellä tiellä on estetty ihmisten vapaa kulkeminen puomilla. Yksityistie asiat eivät kuulu ratkaistavaksi ympäristöluvassa.

Muistutuksissa ja mielipiteissä on tuotu esiin Heinolantien huono kunto, raskaan liikenteen lisääntyminen ja huoli liikenneturvallisuudesta. Maantielaissa säädetään teiden kunnossapidosta, josta vastaa Päijät-Hämeen alueella Uudenmaan

ELY-keskus. Näin ollen Heinolantien kunnossapito kuuluu Uudenmaan Ely-keskukselle ja yleisen tien turvallisuusasioista on neuvoteltava heidän kanssaan.

Aarnihaan luonnonsuojelualue, hevostoiminta ja kotieläimet on huomioitu lupaharkinnassa antamalla meluun liittyviä määräyksiä sekä velvoitettu toiminnanharjoittaja ilmoittamaan asukkaille räjäytyksistä ja murskausjaksoista. Lupamääräyksiä noudattamalla, lähimmille asuinkiinteistöille aiheutuvien meluhaittojen ei katsota olevan kohtuuttomia.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Jos toiminta oleellisesti muuttuu, on sille haettava uusi ympäristölupa. (YSL 55 §)

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4-8 §, 28 §, 35-39 §, 43 §, 45 §, 46 §, 62 §, 75-79 §, 83 §, 101 §

Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1 §, 7-23 §, 30 §

Jätelaki (646/2011) 12-13 §, 15-16 §, 29 §

Jäteasetus (179/2012) 8 §, 9 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus (800/2010) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Päätöksestä tiedottaminen

Lahden seudun ympäristölautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin ilmoitustaululla ja Nastola-lehdessä sekä Lahden seudun ympäristöpalveluiden internetsivuilla: www.lahti.fi > Asuminen ja ympäristö > Ympäristönsuojelu > Lupa-asiat > Ympäristölupa.

Ympäristölupahakemuksen käsittelymaksu

Lupa-asia on tullut vireille 18.7.2014. Hakijalta peritään tästä päätöksestä Lahden kaupungille ympäristöluvan käsittelystä

aiheutuvat kulut Lahden seudun ympäristölautakunnan taksapäätöksen mukaisesti (26.11.2013 § 79).

Maksu muulle kuin maanrakennustoimintaan liittyvälle kivenlouhinnalle ja siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, on 6 900 €.

Ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaisen vakuuden hyväksymistä koskevan asian käsittelystä peritään lisämaksu, joka on 10 prosenttia kyseistä toimintaa koskevasta 3 §:n mukaisesta maksusta (taksapäätöksen 9 §).

Tästä päätöksestä peritään hakijalta Lahden seudun ympäristöpalveluille ympäristöluvan käsittelystä aiheutuneina kuluina taksapäätöksen mukainen maksu eli (6 900 € + 690 €) yhteensä **7 590 €**

Päätöksen antaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Antopäivä on 11.6.2015.

Liitteenä	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalliokiviainesten oton pohjavesivaikutusten seuranta 2. Sijaintikartta
Esittelijä	Ympäristöjohtaja Kari Porra
Päätösehdotus	Lahden seudun ympäristölautakunta päättää edellä esitetyn mukaisesti myöntää ympäristöluvan Jani ja Jorma Hietalalle kiviaineksen louhinnalle ja murskaukselle Nastolan kunnan Immilän kylässä, kiinteistöllä Hietalanharju, kiinteistötunnus 532-403-1-120.
Päätös	Lautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä esittelijän päätösehdotuksen siten muutettuna, että luvan mukainen toiminta sallitaan vain klo 18.00 asti ja kesäkaudella 1.6.-15.8. toimintaa ei sallita lauantaisin. Tarja Laitinen selosti asiaa kokouksessa.
Asian valmistelija / Lisätietojen antaja	ympäristönsuojelutarkastaja Virve Kärkkäinen, puh. 044 416 3872.
Toimenpiteet	Ote hakijalle, lausunnonantajille, muistuttajille ja Hämeen ELY-keskukselle
Muutoksenhaku	Hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Otteen oikeaksi todistaa kesäkuun 11. päivänä 2015

viran puolesta:

Hannu Kulmala
Lakimies
Pöytäkirjanpitäjä

Otteen saaja:

Jani ja Jorma Hietala, Heinolantie 1210, 16160 Okkeri
Muistuttajat (4 kpl)
Nastolan kunta, Tekninen lautakunta, PL 4, 15561 Nastola
Hämeen ELY-keskus, PL 29, 15141 Lahti

Viranomainen:
Lahden seudun ympäristölautakunta

Päivämäärä:
26.05.2015

Pykälä:
§ 34

Valitusoikeus	Valitusoikeus on: 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea; 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät; 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät; 4) alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella; 5) muulla yleistä etua valvovalla viranomaisella.
Valitusviranomainen	Viranomainen, jolle valitus tehdään: Vaasan hallinto-oikeus PL 204, Korsholmanpuistikko 43 65101 VAASA Puh. 010 36 42611, Fax 010 36 42760 sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Valitusajan alkaminen	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta. Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä on julkipanopäivää seuraava arkipäivä. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu
Päätöksen antopäivä	Pvm 11.6.2015

Valituskirjelmä	Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan muutosta; 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä; 2) todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin Hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.
Oikeudenkäyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua, joka on hallinto-oikeudessa 97 euroa.